

PRIMORSKI DNEVNIK

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 299 (8701)

TRST, sobota, 22. decembra 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkanim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdoba« v Govcu pri Gorenji Trebui, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojškim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

ZAČETEK MIROVNIH POGAJANJ V OZRAČJU VELIKEGA PRIČAKOVANJA

Mednarodna konferenca v Ženevi prelomnica v bližnjevzhodni krizi

Uvodne izjave generalnega tajnika OZN Waldheima in načelnikov sovjetske, ameriške, egiptovske, jordanske in izraelske delegacije - Sedeži sirske delegacije so ostali prazni

(Posebej za Primorski dnevnik)
ŽENEVA, 21. — Ko se je danes dopoldne nekaj čez polenajsto uro zbralo za sedemdeset mizo v dvorani palače narodov v Ženevi šest delegacij — sedeži sirske delegacije so edini ostali prazni — je ta trenutek nosil v sebi nekaj zgodovinskega pomembnega, če ne rečemo celo prelomnega. Prvič po 25 letih, odkar svetovni mir kali in spravlja v neposredno nevarnost izraelsko-arabski spor, so se za isto mizo zbrali predstavniki Izraela in arabskih držav, se pravi tistih sil na Blaznjem vzhodu, ki so si vseh petindvajset let stali nasproti le s svojimi oboroženimi silami. Še drugo pomembnost je pokazala današnja prva minuta ženevske konference: dejstvo, da ji predseduje najvišji predstavnik Združenih narodov je dokaz, da vprašanje Blaznjega vzhoda nikakor ne more biti zgolj stvar velikih sil, pa najsi sta še tako neposredno prizadele in zavzeli v sporu na Blaznjem vzhodu. Stvar miru je stvar vse mednarodne skupnosti, je dejal v uvodnem govoru generalni sekretar svetovne organizacije.

Današnji dan je bil kajpada šele začetek uvoda v dolgotrajna naporu in težava pogajanja, ki jim v tem hipu nikakor ni mogoče predvideti konca. Sedanji prvi del konference, ki bo verjetno zelo kratek, naj bi samo omogočil, da vse pristane strani izpovedajo svoja stališča in pogledi o krizi na Blaznjem vzhodu. To so tudi storiili v zaporednih govorih sovjetski zunanji minister Gromiko, ameriški zunanji minister Kissinger ter za njima vodje drugih delegacij, egiptovske in

je dejal Gromiko, morajo imeti moč zakona. Ameriški zunanji minister Kissinger je poudaril vso pripravljenost Združenih držav Amerike za vzpostavitev pravičnega in trajnega miru na Blaznjem vzhodu, kot je dejal. Navedel je točke, za katere njegova delegacija sodi, da so nujna pot k dosegu cilja, se pravi miru na Blaznjem vzhodu. Kot prvo in najpomembnejše, kar naj prinese konference, pa je prostorsko razdvajanje vojaških sil na Blaznjem vzhodu, kar naj ugotovi sedanje vse prekrško premirje. Tudi Kissinger se je zavzel za uresničitev resolucije varnostnega sveta iz leta 1967, kar naj zajamči varne meje in varnost dežel tega območja, vključno s pravicami palestinskih Arabcev. Egiptovski delegat je bil jasen v razlagi zahtev njegove vlade. Miru ni moč doseči brez umika izraelskih sil z zasedenih ozemelj in brez zagotovitve zakonitih pravic palestinskih Arabcev do neodvisnega življenja.

Za govor izraelskega ministra Aba Eban, ki si je izposloval popoldanski čas za svoj nastop, je značilno dvojje: po eni strani je zvrščal krivdo za krizo stanje na Blaznjem vzhodu na arabske države, po drugi strani pa se je zavzemal za pogajanja, ki naj prinesejo mirovni sporazum. Toda z ničemer ni razkril konkretnih stališč Izraela na teh pogajanjih, niti glede umika čet, niti glede bodočih meja. Omenil je le pripravljenost Izraela na kompromise.

Povsem negotovo je, kako bodo udeleženci konferenci zastavili delo v drugem delu. Ta naj bi se začel prihodnji mesec. Vendar iz današnjih uvodnih izjav je čutiti spoznanje vseh, zlasti pa obeh velikih sil, da so storiili s tem, ko so pravili mirovno konferenco in se na njej zaoprijeli doseči mir, korak, ki jih silno obvezuje. Zelo težko bi bilo, zlasti pa za veliki sil, dovoliti, da bi njima pobuda in zavzetost ostala brez sadu. Torej utegne prihodnje leto biti močno v znamenju naporenega iskanja poti iz krize na Blaznjem vzhodu. Ta kriza je torej prav danes na ženevski konferenci stopila v prevesno, če ne rečemo prelomno obdobje.

DRAGO KOŠMRLJ

Predsedstvo SFRJ o obiskih v tujini

BEOGRAD, 21. — Predsedstvo SFRJ je na današnji seji proučilo informacije o nedavnih obiskih najvišjih jugoslovanskih predstavnikov prijateljskih držav in predvsem obisk predsednika Josipa Broza Tita v Sovjetski zvezi ocenilo kot zelo uspešno in koristno za nadaljnji napredek in nadaljnjo krepitev miru na svetu in napredek prijateljskih odnosov med Jugoslavo in Sovjetsko zvezo. Predsednik zveznega izvršnega sveta Džemal Bišević je obvestil predsedstvo o svojem nedavnem obisku na Poljskem in na Češkoslovaškem, predsednik zvezne konference socialistične

ne zveze Veljko Milatović pa o obisku na Japonskem, v Indiji in Bangladešu. Predsedstvo je vse te obiske ocenilo kot pomemben prispevek k razvoju sodelovanja s temi državami. V zvezi s sklepi četste konference nevrščenih na vrhu je predsedstvo proučilo predloge za nadaljnje dajanje pomoči osvobodilnim in antikolonialnim gibanjem na svetu.

Predsedstvo je sprejelo sklep o sistematski rešitvi redne zagotovitve sredstev za sklad pomoči žrtvam napadalnosti in kolonialne dominacije pri socialistični zvezi. Sredstva iz tega sklada se bodo izkoristila tudi za prispevek Jugoslavije skladu za podporo in solidarnost nevrščenih držav, ki je bil ustanovljen na osnovi deklaracije četste konference nevrščenih v Alžiriji. Predsedstvo je proučilo tudi izkušnje in nauk iz zadnjega vojnega spopada na Blaznjem vzhodu in ukrepe s področja obrambnih priprav, kakor tudi stanje in probleme industrije za proizvodnjo orožja in zlasti opreme in o teh vprašanjih sprejelo sklepe.

RIM, 21. — Predsednik republike Leone je sprejel danes na Kvirinalu finančnega ministra Emilia Colomba.

Delavci odkrivajo rov, v katerem je bila skrita bomba, ki je ubila Carrera Blanca

POLICIJA BAJE ARETIRALA ENEGA OD ATENTATORJEV

Čedalje bolj skrivnostne okoliščine atentata na admiralu Carrera Blanca

Domnevajo, da sodi umor španskega ministrskega predsednika v okvir borbe za oblast znotraj fašističnega režima - Tajnik španske KP sviri pred provokacijami

MADRID, 21. — V španskem glavnem mestu so pokopali ministrskega predsednika Carrera Blanca, ki je bil včeraj ubit v skrivnostnem atentatu v središču Madrida. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, kot je tudi normalno, ko gre za žalno svedčanost za enim voditeljem frankizma. Prisotni so bili vsi člani vlade, manjkal pa je gen. Franco, ki je baje bolan. Njegova bolezen pa mu ni preprečila, da bi se udeležil poznejše seje dokaj prestrašen in menil, da je še prenevarno zanj, da se pokaže v javnosti. Mašo jebral madridski nadškof kardinal Tarcon, ki ga je skupina prisotnih fašistov ozmerjala z »morilcem«, zaradi njegovih psovov v prid delavcem. Carrera Blanca so pokopali v Pradu v družinsko grobnico.

Medtem je ozadje atentata vedno bolj zapleteno. Nekateri vidni predstavniki frankizma ugotavljajo, da je atentat izvedla skupina teroristov, ki je morala biti zelo dobro pripravljena in v kateri je moral delovati izredno spreten izvedenec za razstrelivo. Takih pa v vrstah španske opozicije ni. Postopoma začnejo prevladovati mnenja, da sodi umor Luisa Carrera Blanca v okvir borbe za oblast znotraj fašističnega režima, obenem pa daje oblastem možnost in preteživo, da sprožijo val represije, s katero bi hoteli zatreti čedalje številnejše glasove, ki zahtevajo demokratične in sindikalne svobode za španske delavce.

Španska policija naj bi medtem že aretirala enega od atentatorjev, ki naj bi bil trenutno v bolnišnici, saj je bil v spopadu s policijo, ki ga je prišla aretirati hudo ranjen. Gre za 19-letnega mladeniča, ki je baje član enega številnih baskovskih separatističnih gibanj. Mladenec je dobil kroglo v hrbtenico, poleg tega pa ima tudi zlomljeno čeljust. Če, da je skupina teroristov pred dvema mesecema najela klet v ul. Coello, ki naj bi ga preuredili v kipsarsko atelje. Iz kleti so izkopali rov pod cesto, ki so ga tudi očistili z jeklenimi cevmi, da bi lažje prenašali breme avtov in to vromakajo, ki so vozili po ulici. Kar zadeva eksploziv, ki so se ga poslužili, je več domnev. Po eni naj bi šlo za tri protitankovske mine, po drugi pa naj bi vzeli eksploziv iz protitankovske rakete. Kakorkoli že, razstrelivo je bilo povezano z baterijo, ki je sprožila eksplozijo.

V svoji izjavi je generalni tajnik Komunistične partije Španije dejal, da so okoliščine, v katerih je umrl Carrero Blanco, zelo čudne. Španska vlada je najprej izjavila, da gre za nesrečo, kasneje je policija ugotovila, da je šlo za skrbno pripravljeno atentat, ki sovpada s procesom proti Marcelinu Camachu in drugim jugoslovanskim sindikalisti. Končno je prišlo na dan, da je eksplozivna bomba, ki so jo sprožili od daleč. Vse verzije so si nasprotujejo in povzročajo močne dvome. Kažejo na možnost, da bodo skušale oblasti izkoristiti atentat za zaostroitev represije.

Upotevajoč skrajno desničarsko in fašistično mentaliteto policije, ki je prišla do izraza lani, ko so po smrti nekega policijskega agenta spremenili sedež policije v pravo mučilnico, je očito, da so vsi politični jetniki v veliki nevarnosti. Noben nasprotnik fašističnega režima ni na varnem. Svetovna javnost mora zato izjaviti oster pritisk na španske oblasti, da zagotovijo varnost političnih jetnikov ter da prenehajo z mučenjem in z represijo. Obenem je treba proglasiti široko amnestijo za vse politične obsojenke. Katoličani, komunisti, socialisti in demokrati morajo poostriiti budnost v tovarnah, v univerzah in v vseh delovnih mestih. Proces proti desetim sindikalistom, zaključuje Carrillo, se bo nadaljeval v ozračju terorja in groženj. Bolj kot kdajkoli prej je treba poostriiti kampanjo za njihovo oprostitev in osvoboditev.

Španska delavska socialistična stranka v izgnanstvu, ki se je včeraj sestal v Parizu je objavila sporočilo, v katerem pravi, da je smrt Carrera Blanca dala povod španski fašistični vladi, da sproži ponoven val nasilja proti delavcem in drugim demokratom. Zato pozivajo vso demokratično javnost, da prepreči zločinske naklepe Hitlerjevega naslednika.

Nadaljuje se proces proti španskim sindikalistom

MADRID, 21. — Proces proti desetim sindikalistom, obtoženim nedovoljenega shajanja in protirežimskega delovanja se je danes nadaljeval z zaslišanjem priče in obtoževal. Najprej je izjavil Giner, glavni urednik revije »Mundo Social« orisal lik duhovnika Garcia Salvaja, ki je eden od desetih obtožencev. Garcia Salve je duhovnik, ki ima največ prijateljev med reveži. Ki se bori proti vsakršnemu nasilju na duhu krščanstva. Ena od prič, javnih Albaran je ravno tako izjavil, da je bil tudi Marcelino Carmacho proti nasilju. Sodniki so nato zasliševali Juana Marcosa Muniza Zapica, ki je izjavil, da se

V OZRAČJU OBOJESTRANSKEGA KORISTNEGA SODELOVANJA

Končano dvajseto zasedanje mešanega odbora v Beogradu

Razpravljali so o šolskih vprašanjih, o finančni podpori slovenskim kulturnim ustanovam v Trstu, o toponomastiki itd. - Jugoslovanska delegacija izrazila željo po čimprejšnji globalni zakonski zaščiti Slovencev v Italiji

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 21. — S podpisom skupnega zapisnika se je nocoj končalo v Beogradu dvajseto redno zasedanje jugoslovansko - italijanskega mešanega odbora za manjšinska vprašanja, o katerem je bilo objavljeno naslednje poročilo: »V Beogradu je bilo od 17. do 21. decembra 1973 redno zasedanje jugoslovansko - italijanskega mešanega odbora, predvidenega s členom 8 Posebnega statuta priloge Londonske spomenice o soglasju z dne 5. oktobra 1954.

Mešani odbor je proučil ukrepe, ki so bili v dobi med dvema zasedanjema sprejeti v korist pripadnikov obeh etničnih skupin.

V obsejni in izčrpi razpravi so bila proučena vprašanja, ki zanimajo obe etnični skupini: uporaba jezika, pravično zastopstvo, svobodni razvoj na kulturnem in gospodarskem področju, financiranje ustanov etničnih skupin kakor tudi ostala vprašanja, pomembna za njihovo življenje in razvoj.

Strokovnjaki obeh delegacij so podali poročila o izvajanju programa kulturne izmenjave v korist kulturnih organizacij, šolnikov in učencev šol, izmenjenih pripadnikov etničnih skupin in predložili program za prihodnje leto, ki je bil sprejet.

Posebej je bila proučena problematika šolstva na obeh področjih in nekatera vprašanja šolnikov v šolah etničnih skupin in njihovega statusa. Člani odbora so si izmenjali informacije o zakonodajni dejavnosti na tem področju.

Po končanih razgovorih, ki so potekali v ozračju obojestranskega koristnega sodelovanja, je bil podpis skupni zapisnik.

Jugoslovanski del mešanega odbora je vodil svetnik zveznega tajnika za zunanje zadeve dr. Zvonko Perišić. Italijanski del pa veleposlanik Gianluigi Millesi - Ferretti. Sestanek predsednikov odbora bo maja 1974 v Jugoslaviji, redno zasedanje odbora pa na jesen 1974 v Italiji.

Italijanska delegacija je na tem dvajsetem jubilejnem zasedanju, kot se je zvedelo iz razgovorov s predsednikom jugoslovanskega dela odbora dr. Zvonkom Periščem, obvestila jugoslovansko o nedavno sprejetem dopolnilnem zakonu za slovensko šolstvo Belci - Škerk, ki je ocenjen kot korak naprej v zakonodajni ureditvi šolstva. Zakon je rešil dolga leta statutarne vprašanja šolnikov slovenske manjšine v Trstu. Člani jugoslovanskega dela odbora so v zvezi s tem zakonom seznanili italijansko delegacijo z očenimi zastopniki slovenske narodnostne skupnosti v Trstu ter Sindikata slovenske šole, ki sodijo, da nekatera vprašanja s tem zakonom še niso bila zadovoljivo rešena. Med njimi je posebno važno vprašanje imenovanja slovenskega višjega funkcionarja v šolski upravi. Z jugoslovanske strani je izražena želja, da bi se čimprej uresničile tudi druge pobude, posebno tiste, ki naj z zakonom globalno rešijo vprašanje zaščite slovenske narodnostne skupnosti v Italiji v smislu že predloženih zakonskih osnutkov v parlamentu.

V izmenjavah informacij o notranjih pobudah so jugoslovanski predstavniki obvestili italijanske o u-stavnih spremembah, o načinu zaščite pravic nacionalnih manjšin v zveznih in republičnih ustavih in v občinskih statutih, zaščiti, ki je širša, kot pa jo predvideva Posebni statut Londonske spomenice o soglasju.

Na zasedanju se zelo pozorno preučili finančni položaj nekaterih slovenskih ustanov v Trstu: Stalnega slovenskega gledališča, ki po misljenju jugoslovanske delegacije igra važno vlogo ne samo v slovenskem kulturnem življenju v Trstu, temveč v kulturnem življenju Trsta sploh ter zato zasluži, da mirno brez finančnih težav deluje in se razvija. Temeljito so razpravljali tudi o vlogi in položaju šole Glasbene matice, u-reditvi njenega statusa in o finančnem stanju, o Slovenski narodni in študijski knjižnici, to je o ustanovah, ki služijo ugledu Trsta v celoti ter se jim zlasti, po misljenju jugoslovanske delegacije, posvetiti ustreznemu pozornost.

Kot vedno doslej so tudi tokrat pregledali kakšen napredek je bil dosežen na področju toponomastike. Pri tem je bila izražena želja, da se pri poimenovanju ulic in šol, kjer živi slovenska manjšina, upoštevajo imena znanih slovenskih kulturnih osebnosti. Proučili so tudi vprašanja v zvezi z uresničevanjem urbanističnih in drugih (gospodarskih) načrtov razvoja Trsta in poudarjena je bila želja, da se pri izvajanju teh načrtov pazi, da ne spreminja etnična sestava področja. Glede kulturnega programa je odbor ocenil, da je bil izpolnjen, da je bila izmenjava raznih ekskurzij in seminarjev zadovoljiva in proučili so možnosti, da se poveča število ekskurzij v smeri matične dežele z ene in druge strani.

Pri preučevanju vprašanj s področja šolstva so med drugim ugotovili, da je treba zamenjati nekatere zastarele učbenike, da je na področju, kjer živijo pripadniki italijanske etnične manjšine v Jugoslaviji, izboljšati materialni položaj šole in da ponekod primanjkuje šolnikov italijanske narodnosti, katere nadomeščajo šolniki druge narodnosti, ki popolnoma obvladajo italijansko. Rešitev vprašanja zadostnega števila šolnikov italijanske narodnosti je, kot je poudarjeno z jugoslovanske strani, popolnoma odvisno od italijanske etnične skupnosti, to je od večje zainteresiranosti italijanske mladine za ta poklic in seveda od uspešnega dela italijanske pedagoške akademije v Pulju.

BOZO BOŽIČ

Kardelj o novi jugoslovanski ustavi

BEOGRAD, 21. — Edvard Kardelj, član sveta federacije in predsednik sveta ZKI se je sinoči razgovarjal z zastopniki tujega tiska, stalno akreditiranimi v Beogradu, o vprašanjih, ki se nanašajo na novo ustavo in nadaljnji razvoj družbeno - gospodarskega in političnega življenja v Jugoslaviji. Po razgovoru so tuji dopisniki priredili večerjo v čast Edvarda Kardelja v hotelu »Jugoslavija«.

LAMA, STORTI IN VANNI PRI RUMORJU

Srečanje vlada - sindikati le pripravljalnega značaja

Odločilna konfrontacija bo januarja, ko bo na sporedu novo srečanje - Objavljeni zaključki zasedanja glavnega odbora federacije CGIL, CISL in UIL

RIM, 21. — Današnje srečanje med vlado in sindikati ni privedlo do konkretnih rezultatov. To je bilo sicer pričakovati, saj je sindikalna federacija že napovedala, da bo odločilna konfrontacija z vlado prihodnji mesec. Takrat se bo namreč ponovno sestala glavni svet federacije CGIL, CISL in UIL, še prej pa bo na sporedu novo srečanje z vlado. Na osnovi januarskega srečanja in analiz konkretnih pobud, ki jih bo vlada v tem času sprožila, bodo sindikati sklepali o stališču, ki naj ga zavzamejo do vlade, in o oblikah nadaljnjega boja.

Današnje srečanje je bilo torej pripravljalnega značaja. V dvehurnem razgovoru so generalni tajniki CGIL Lama, CISL Storti in UIL Vanni obrazložili Rumorju vsebino zaključkov včerajšnjega zasedanja glavnega sveta federacije ter posebno vztrajali na zahtevi, naj vlada uresniči sprejete obveznosti za povzajanje najnižjih dohodkov, se pravi pokojnin, draginskih doklad in doklad za brezposelnost. V zvezi s pokojninami je bil tudi govor o vprašanju reforme sistema vnovčenja socialnih dajatev, glede katere so sindikati postavili konkretne predloge. Predsednik Rumor je v tej zvezi izključil možnost, da bi vlada sprožila samo delni ukrep o povzajanju pokojnin, medtem ko naj bi odložila reformo, ki jo zahtevajo sindikati. To pa je bil tudi edini konkretni zaključek današnjega sestanka. Napovedan pa je bil nov sestanek med vlado in sindikati, ki bo januarja in ki bo, kot smo omenili — odločilnega pomena.

Danes so medtem objavili dokument, ki so ga odobrili včeraj ob zaključku dvodnevnega zasedanja federacije CGIL, CISL in UIL. Dokument izraža zaskrbljenost sindikalnega gibanja zaradi poslabšanja gospodarskega in družbenega položaja ter zaradi negativnih posledic na pogoje delavcev. Federacija poudarja, da morajo vlada in vse demokratične politične sile sprejeti nase lastno odgovornost za boj proti stališču gospodarjev, ki bi hoteli izkoristiti tudi sedanje težave za okrepitev lastnih pozicij moči in privilegijev. Narava sedanjih problemov potrjuje veljavnost političnega predloga sindikalnega gibanja — je še rečeno v dokumentu — za premagovanje ozemeljskih in sektorskih neravnovesij in nesorazmerja med zasebno in družbeno proizvodnjo. Federacija poudarja, da sindikat odločno nasprotuje vladni liniji gospodarske politike, ki teži k premagovanju sedanje krize z nevarnimi deflacijskimi in omejevalnimi manevri.

Dokument omenja tudi energetske krize ter poudarja potrebo po novih mednarodnih odnosih, ki naj okrepijo evropsko enotnost in gospodarsko integracijo. V tem pogledu mora biti italijanska prisotnost bolj aktivna ter mora težiti k ustvarjanju novih odnosov gospodarskega sodelovanja z državami tretjega

Švicarski policijski agenti pred palačo OZN v Ženevi, kjer se je včeraj začela mednarodna konferenca o Blaznjem vzhodu. Švicarske oblasti so odredile zelo stroge varnostne ukrepe

PO VEČMESEČNIH TEŽAVNIH POGAJANJIH

Med petimi strankami včeraj dosežen načelni sporazum o programu in mestih

Župan bo o programu obvestil občinski svet 5. januarja, preureditev odbora pa bo na dnevnem redu po odobritvi proračuna

Pogajanja o preverjanju v tržaški občinski upravi so se včeraj zaključila z dokončno odobritvijo programskih obveznosti in s predlogom o prenosu občinskega odbora ter z razdelitvijo mest v tržaških ustanovah. Vendar pa vse podrobnosti še vedno niso urejene, saj še vedno niso izdelali dokončne besedila sporazuma in med drugim menda manjka poglavje, posvečeno vprašanju slovenske manjšine. Prav tako je še mnogo odprtih vprašanj glede razdelitve mest.

V tej zvezi je bilo še zlasti sporno vprašanje socialdemokratov in socialistov. Po neuradnih vestih bo do imeli socialdemokrati dve odborniški mesta, tako da bosta v odbor vstopili Lanza, ostal pa bo De Gioia, ohranili bodo predsedstvo IACP ter izgubili mesto podžupana. Socialisti bodo dobili mesto podžupana, odstopili mesto odbornika za proračun, namesto katerega bodo prejeli pomembno odborniško mesto na delu, ali pa industrijske službe in odborniško za socialno skrbstvo. Dr. Dolhar bo prevzel zelo veliko odborniško za zdravstvo.

Ker se niso znane vse te podrobnosti, današnji občinski svet ne bo razpravljal o preverjanju in se bo najprej omejil na načelne izjave o atentatu na letališču Fiumicino in o procesu proti španskim sindikalistom, nato bo občinski svet sprejel več važnih upravnih sklepov in med drugim tudi sklepe o pomoči Slovenskemu stalnemu gledališču. Občinski svet se bo ponovno sestel 5. januarja, ko bo župan Spacini predložil programsko izjavo, nato bodo predložili proračun, o katerem bodo razpravljali 12. 14. in 19. januarja. Šele po odobritvi proračuna pa bo prišlo do omenjenih sprememb v občinskem odboru.

Tudi včerajšnji potek dogodkov o krog preverjanja je bil zelo živahen. Pogajanja so se namreč pričela v četrtek ob 22. uri in so se nato nadaljevala vsa noč do 5. ure jutraj, ko je že vse kazalo, da se bodo razbila, saj so socialisti zahtevali dve odborniški mesta v prvi kategoriji (za ACEGAT in za osebe), na kar pa je vztrajal tajnik PSDI Pierandrei, ki je zapustil svoje dvorano. Opoldne je končno ponovno posredoval tajnik KD Rinaldi, ki je vse tajnike stisnil povabil na kosilo, ki v tem prijetnejšem vzdušju je se vse skupaj končalo s kompromisom.

Sinoči so sporazum ratificirale vse stranke. Do težav je prišlo v vodstvu PSI, ker sta opozicijski struji «risco» in «autonomisti» zahtevali, da se o sporazumu za sedaj ne govori in da se torej ne parafira, ker se niso znane vse podrobnosti o programu (zlasti ne podrobnosti o Slovenskih) in ker ni točno znano, katera mesta bo socialistična stranka prejela. Na tej osnovi je prišlo do glasovanja, da se pooblasti taj-

nistvo, da ratificira sporazum: za je glasovalo 17 članov pokrajinskega vodstva, vzdržali so se trije avtonomisti, glasovanja pa se ni udeležilo 9 članov De Martinove struje.

Tonutti predsednik tržaškega pristanišča

Vlada je včeraj na svoji seji imenovala predlog ministra za trgovinsko pomorstvo Pieraccinija dr. Giuseppea Tonuttija za predsednika Avtonomne tržaške pristanišča ustanove. Dr. Tonutti je že delni tajnik KD in je do sedaj vodil družbo Autovite Venete, kjer se je izkazal kot zelo dober strokovnjak. Njegovo kandidacijo za mesto predsednika tržaškega pristanišča je po smrti Franzila podprlo krajevno vodstvo

KD, oziroma večinska moretajska struja, naletela pa je na ugoden odziv tudi pri drugih strankah in pri sindikalnih organizacijah.

Danes zadnji dan pouka

Božične in novoletne počitnice so že tu. Danes je namreč zadnji dan pouka. Počitnice se bodo začele v ponedeljek in bodo trajale vključno do 6. januarja. Pouk se bo spet začel v ponedeljek, 7. januarja. Učenci in dijaki bodo imeli skupno 15 dni počitnic, da se bodo lahko odpočili in razvedrili. To pa ne pomeni, da ne smejo pogledati knjig in zvezkov. Tako dolge počitnice naj izkoristijo tudi za obnovo kandidaturo za mesto predsednika tržaškega pristanišča je po smrti Franzila podprlo krajevno vodstvo

SINDIKALNA KRONIKA

Še pred koncem leta rešitev vprašanja podjetja Carsica?

Sindikalisti pri odborniku Hreščaku za «reforma» prevozne službe s taksiji

Včeraj je bil na tržaškem županstvu ponoven sestanek med sindikalisti CGIL, CISL in CcD-UIL ter odbornikom za mestno policijo in tržno nadzorstvo Dušanom Hreščakom. Razpravljali so o vprašanju službe taksijev v Trstu, ki je po zadnjih stvarkih, posebno pa še po vladnem sklepu o prepovedi zasebnih voženj ob nedeljah in praznikih, zašla v resno krizo. Stališča sprtnih strank so mestoma zelo različna in težko premostljiva. V bistvu so zastopniki «skupin» (se pravi podjetje lastnikov koncesij za opravljanje te službe), predvsem CcD-UIL zahtevali, naj vsakršno reformo tega dela javnih prevozov občina odloži dokler ne bo rešeno vprašanje zvišanja prevoznih tarif. CGIL, ki v večini meri zastopa osebe, je taksistične službe ter taksiste, na kar pa je vztrajal tajnik PSDI Pierandrei, ki je zapustil svoje dvorano. Opoldne je končno ponovno posredoval tajnik KD Rinaldi, ki je vse tajnike stisnil povabil na kosilo, ki v tem prijetnejšem vzdušju je se vse skupaj končalo s kompromisom.

Sinoči so sporazum ratificirale vse stranke. Do težav je prišlo v vodstvu PSI, ker sta opozicijski struji «risco» in «autonomisti» zahtevali, da se o sporazumu za sedaj ne govori in da se torej ne parafira, ker se niso znane vse podrobnosti o programu (zlasti ne podrobnosti o Slovenskih) in ker ni točno znano, katera mesta bo socialistična stranka prejela. Na tej osnovi je prišlo do glasovanja, da se pooblasti taj-

šiti predstavnik lastnikov, ne pa sindikat. Končno so tudi ta preudela stališča premostili, predvsem zaradi odločnega zadržanja odbornika Hreščaka, ki je govoril v imenu ce občinske uprave, ter nesoglasja med sindikati (CGIL na eni, CcD-UIL na drugi strani, medtem ko CISL okleva).

Hreščak je, po vseh iz sindikalnega vira, zagotovil, da bo pripravljen do 3. januarja. Ostale točke so, po prednostni lestvici, vprašanje obveznih izmen in prisotnosti v perifernih mestnih četrtih in v okolici, povečanje števila koncesij in, šele po vsem tem, razprava o možnosti rahlih popravkov tarif. CGIL se je z odbornikom Hreščakom strinjala.

Vse kaže, da bo spor rešen na osnovi «rimskega pravilnika», ki že velja in določa izmene, nadomestila, v primeru odstopnosti, skrajša posodobila službo taksijev v Trstu, ki jo je treba obravnavati kot del splošnega vprašanja reforme javnih prevoznih služb.

Sindikat prevoza se medtem ubadajo z vprašanjem podjetja «La Carsica». Vse kaže, da se oblasti pripravljajo na skrajški poseg, ki naj zagotovi okolici ustrezno prevozno sredstvo, podjetje «La Carsica» pa s svojimi pokvarjenimi in zastarelimi avtobusi odstrani s tega področja.

Sindikalisti, predvsem tajnik sindikata prevoza Dario Vain, občinski odbor za prevoze Enni Abate in deželni odbor za prevoze Gino Cicciani so namreč menja, da je treba še pred koncem leta narediti vprašanje konec. Z odvzomom koncesije in dejansko publicizacijo bi — kot vse kaže — ACEGAT sprejel tudi ta del prevoznih storitev.

V samem podjetju je medtem mirno po grožnji osebja, da bo spet stavkalo, če ne bo prejelo trinajste plače. Včeraj je uprava podjetja «La Carsica» izplačala vsem dogovorjeni znesek in je s tem bil spor rešen. Pač pa namerava osebje sklicati za danes zvečer skupščino, na kateri bodo razpravljali o nadaljnjih akcijah, da ojačijo pritisk na javne oblasti in jih s tem prisilijo, da v najkrajšem času uredijo publicizacijo podjetja. Preprosto povedano: osebje želi na ta način prisiliti in doseči, da se bodo obljube o publicizaciji do konca leta tudi uresničile.

● Komunistični občinski svetovalec Monfalcone, Rossetti, Jole Burlo in prof. Costa so vprašali župana Spacinija, če namerava izraziti svojo solidarnost sindikalistom, ki jim ravno sodijo v Španiji. To je tembolj

S SINOČNJEGA OBČNEGA ZBORA PD SLOVENEČ

Vrsta zanimivih pobud borštanskega društva

Izbrano tajništvo poročilo Raje Petarsove - Izvoljen novi odbor

Veliko število Borštanov se je udeležilo sinočnjega občnega zbora PD Slovencev.

Ob začetku je pozdravil prisotne predsednik društva Marjan Kosmač, sledilo pa je izbrano tajništvo poročilo, ki ga je z izredno natančnostjo pripravila mlada tajnica Raje Petarsove.

Delovanje borštanskega društva je bilo v prejšnjih dveh letih zelo razvejano. Osredotočeno je bilo na redne vaje pevskega zbora, ki je tudi večkrat nastopil, in na vrsto prireditiv v domači vasi. Med temi prireditvami je treba omeniti predvsem dva praznika vina, ki nista bila zgolj pokušaja domačih vin in jedi, temveč sta vključevala v svoj spored vrsto folklornih, pevskih in glasbenih nastopov.

Pomembna so tudi gostovanja, ki jih je opravilo prosvetno društvo Slovencev. Med temi naj omenimo nastop v Taboru v Savinjski dolini, izlet v Pulj in okolico, pred dvema mesecema pa so Borštani odšli z dvema avtobusoma na Kočevski in

v okolico. S tem izletom so hoteli obiskati kraje, kjer so potekali hudi boji partizanskih enot v drugi svetovni vojni, obenem pa počastiti spomin tistih Borštanov, ki so tam dali svoje življenje.

To pa seveda ni vse, kar je v dveh letih pripravilo društvo Slovencev. Omeniti bi morali še celo vrsto manjših prireditiv, od katerih so jih nekaj pripravili v sodelovanju z drugimi krajevnimi organizacijami, pobiranje podpisov za prepoved fašističnih organizacij in druge akcije.

Po blaginjskem poročilu, ki ga je podala Milka Žerjal in iz katerega je bilo razvidno, da društvo hrani večjo vso to za opremo nove dvorane, ki jo namerava občina dozditi srenjski hiši, je sledila razprava.

V imenu SPZ je pozdravil Mirko Kapelj, ki je izrazil željo, da bi društvo tudi v prihodnosti zbiralo čimveč mladine. Kapelj je v daljšem nagovoru poudaril, da je za prosvetno društvo najpomembnejše, da krepi narodno zavest pri naših ljudeh.

Pozdrav dolinske občine je prisnel župan Lovriha, ki je zaželel društvu, da bi povečalo svoje delovanje, tudi zato, ker bodo v kratkem začeli v Boljuncu graditi kulturni dom, ki bo služil vsem občanom. Lovriha je tudi poudaril napore, ki jih je občina vložila v povečanje srenjske hiše. Občnemu zboru so tudi prinesli pozdrav predstavnikov sorodnih društev iz dolinske občine.

V razpravi je pevovodja Drago Petaros poudaril potrebo, da bi se pridružili pevskemu zboru čimveč mladih pevcev, ker zbor potrebuje mladih sil.

Po poročilu nadzornega odbora, ki ga je podal Angel Parovel, so bile na vrsti volitve. V novi odbor so bili izvoljeni Milka in Edvin Žerjal, Rajka, Anton in Emil Petaros, Marjan in Mario Kosmač, Boris in Franko Rapotec, Alenka in Stevo Zahar, Silvana Petaros, Mariza Dili in Angel Parovel.

Poostrene kazni (nad 10 let) za napadalca na prof. Rutterija

Prizivno porotno sodišče je poostro kazni, ki ju je marca leta 1972 dodelilo porotno sodišče 25-letnemu Vladimiru Carboninju in 18-letnemu Paulu Giorgievichu zaradi vploma v stanovanje prof. Silvija Rutterija in oropanja prilnega zgodovinarja. V prvostopenjski sodišči je dodelilo pet let in pol Carboninju, Giorgievichu pa dve leti, 8 mesecev in 20 dni zapore, ker ju je spoznal za krivca poskusa roba, vploma v stanovanje in telesnih poškodb.

Včeraj je sodni zbor pod predsedstvom dr. Franca povabil obtožence k razpravi, kar ju je spoznal za krivca roba, saj sta prof. Rutterija iztrgala desetstotinskih bankovcev. Zato so Carboninju obsojili na celih sedem let zapore, njegovega pajdaša pa na tri leta in 4 mesece.

NA VČERAŠNJEM OBČNEM ZBORU DELNIČARJEV

Soglasno odobren obračun 1973 deželne finančne družbe Friulia

Obnovljena upravni svet in nadzorni odbor družbe - Predsednika bo imenoval deželni odbor

V Trstu je bil včeraj občni zbor delničarjev deželne finančne družbe Friulia. Pod predsedstvom odv. E. M. Giofrēja so delničarji soglasno odobrili obračun poslovnega leta, ki se je zaključilo 30. junija 1973 in obnovili vodilne organe družbe za razdobje 1973-76. Zbora se je udeležilo 18 delničarjev s skupno 1.822.984 delnicami (glavnica Friulie znaša 18 milijard 284,5 milijona lir, vseh delnic pa je 1.828.450).

Med poročilom upravnega sveta, ki ga je podal predsednik Giofrēja, je govoril o delu družbe in o njegovih dohodkih, ki so bili v predvidenih 18 milijard 627,5 milijona

DREVI V LJUBLJANI

S «Češnjem vrto» gostovanje SSG v MGL

V okviru izmenjav med slovenskimi gledališči, gostuje drevi v prenovljeni dvorani Mestnega gledališča ljubljanskega tržaško Stalno slovensko gledališče. V slovenski prestolnici bo uprizorilo dramo A. P. Čehova «Češnje vrta» v režiji Mileta Koruna. S tem delom, je naše poklicno gledališče imelo že veliko predstav doma in v Sloveniji ter povsod izvalno naddušeno odobravanje občinstva.

Po «Češnjem vrto», ki je odprlo letošnje gledališko sezono, je gledališče nastavljal »Kaplana Martina Čedermaca« ter dve Stokovski enodjelniki, katerih premiera je bila preteklo soboto v Bazovici. Trenutno pripravljajo otroško predstavo »Pepek«, katere premiera bo v drugi polovici januarja.

Razna obvestila

Slovenski kulturni klub v Ul. Donizetti 3 bo imel drevi literarni večer, na katerem bo sodelovalo tudi nekaj dijakov in dijakin z gimnazije v Kopru. Spored se bo kot navadno začel ob 19. uri.

Vabljeni!

Urnik trgovin za praznike

Danes, 22. decembra; običajen sobotni urnik in preklic tedenske zapore; pekarne bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00, mesnice pa od 7.20 do 13.00 in od 16.00 do 19.00.

Nedelja, 23. decembra: vse trgovine bodo odprte po istem urniku kot ob delavnikih; pekarne bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 17.00 do 19.00, mesnice pa od 7.30 do 13.00.

Ponedeljek, 24. decembra: vse trgovine bodo odprte dopoldne in popoldne po sobotnem urniku; trgovine jstvin in drogerije bodo dopoldne odprle ob 15.30. Pekarne bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00 z dvojno peko kruha; mesnice bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.00.

Torek, 25. decembra, božič: vse trgovine bodo zaprte, razen cvetličarn, ki bodo odprte od 8.00 do 13.00. Sreda, 26. decembra, sv. Štefan: zaprte bodo vse trgovine razen mlekar, ki bodo odprte od 7.00 do 12.00 in pekar, ki bodo odprte od 7.30 do 12.00.

Sobota, 29. decembra: običajen sobotni urnik in preklic tedenske zapore. Pekarne bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00 z dvojno peko kruha; mesnice bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.00.

Nedelja, 30. decembra: vse trgovine bodo zaprte. Ponedeljek, 31. decembra: sobotni urnik in preklic tedenske zapore; pekarne bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.30 do 19.00 z dvojno peko kruha; mesnice bodo odprte od 7.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.00.

Torek, 1. januarja - novo leto: vse trgovine bodo zaprte. Sreda, 2. januarja: zaprte bodo vse trgovine razen mlekar, ki bodo odprte od 7.00 do 12.00; cvetličarn, ki bodo odprte od 8.00 do 13.00.

KJE BOMO SILVESTROVALI

Restavracija FURLAN

REPENTABOR

Bogata večerja — Veselo vzdušje — Igral bo orkester The Lords Sprejemamo rezervacije — Tel. 227125

V OBČINSKI GALERIJ

Danes odprtje božične razstave

Danes ob 18. uri bodo v občinski umetnostni galeriji odprli tradicionalno božično razstavo tržaških likovnikov. Ustrezna občinska komisija je pregledala 128 predloženih del in izbrala med njih 57 slik prav toliko tržaških likovnikov. Razstava bo odprta, razen 25. in 26. decembra 1973 ter 1. januarja 1974, vse do 6. januarja 1974 in sicer po sledečem urniku: od 10. do 13. ure ter od 16. do 19. ure ob delavnikih in od 10. do 15. ure ob praznikih. Umetniki, ki so predložili svoja dela, a niso bila razstavljena, opozarjamo da lahko predložena dela dvignejo v muzeju «Revoltella» sleherni dan od 8. do 12. ure.

Koncerti

«Povabilo H glasbi»

Jutri, 23. t. m., ob 18. uri bo v veliki dvorani CCA v Ul. S. Carlo 2 koncert tržaškega komorne orkestra pod vodstvom dirigenta F. Vidalića in s sodelovanjem pianiste Ilse Matisek ter flavistista Giorgioa Glasca. Koncert bo v celoti posvečen skladbam J. S. Bacha in njegovih treh sinov. Na sporedu bodo: Londonska simfonija J. Christiana Bacha, Suita št. 2 za flavto in orkester J. Sebastiania Bacha, Koncert za klavir in orkester W. Friedmanna Bacha in Simfonija št. 2 C. Ph. Emanuela Bacha. Skladbe bo predstavil dirigent sam. Vstop prost.

Kino

Nazionale 14.30 «La spada nella roccia». Walt Disney. Barvna risanka. Excelsior 14.30 «Le cinque signore». V glavnih vlogah nastopajo Adriano Celentano, Enzo Cerusico in Mariù Tolo. Barvni film.

Grattacielo 15.30 «Sesso matto». Giancarlo Giannini in Laura Antonelli. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Finice 14.30-22.15 «Il mio nome è Nessuno». Igrata Terence Hill in Henry Fondra. Barvni film.

Eden 15.30-21.30 «Papillon». V glavnih vlogah igra Steve McQueen in Dustin Hoffman. Barvni film.

Ritz 16.00 «Agente 007 vivi e lascia morire». V vlogi Jamesa Bonda igra Roger Moore. Barvni film.

Aurora 16.00 «La sepolta viva». Barvni film za vsakogar.

Capitol 16.00 «La schiava io ce l'ho». T. n. Igra Lando Buzzanca. Barvni film.

Cristallo 16.00 «Piedone lo sbirro». Igra Bud Spencer. Barvni film.

Impero 16.00 «Le avventure di Robinson Crusoe». Barvni film.

Filodrammatico 16.30 «Africa». Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.00 «Valdez il mezzosangue». V glavnih vlogah igra Charles Bronson. Barvni film.

Vittorio Veneto 16.30 «Un ufficiale non si arrende mai, nemmeno di fronte all'evidenza, firmato colonnello Buttigione». Igrata A. Maccone in J. Duffillo. Barvni film.

Ideale 16.00 «Lo chiamavano vent'anni». Igrata Mark Damon in Pat Nigro. Barvni film.

Abbia 16.00 «Quattro tocchi di campana». Igra Kirk Douglas. Barvna kopija.

Astra 16.30 «Un magnifico ceffo da galera». Kirk Douglas. Barvni film za vsakogar.

Radio 16.00-21.30 «Arancia meccanica». Barvni film v režiji Stanleya Kubricka.

Ariston 16.00-21.30 «Mania di grandezza». Igrata Louis de Funès in Yves Montand. Barvni zabavni film. Po filmu je na sporedu tudi risanka.

Izleti

CTS — UNIONTURIST, Ul. sv. Frančiška 20, prireja:

Izlet v Idrijo ob 30. decembra do 1. januarja. Silvestrovanje in bivanje v hotelu «Nanos» v domačem krogu z izredno silvestrovsko večerjo. Cena 27.000 lir. Še nekaj prostih mest. Za informacije telefonirajte od 17. do 20. ure na številko 68-158.

Za silvestrovanje v Bohinj «Vogel» izredne cene. Za vse informacije telefonirajte od 17. do 20. ure na štev. 68-158.

Včeraj-danes

Danes, SOBOTA, 22. decembra DEMETRIJ

Sonce vzhde ob 7.43 in zahode ob 16.24 — Dolžina dneva 8.41 — Luna vzhde ob 5.52 in zahode ob 14.39.

Jutri, NEDELJA, 23. decembra VLASTA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,9 stopinje, najnižja 10,1, ob 19. uri 12,2, zračni pritisk 1001,5 mb pada, veter 15 km jugovzhodnik, vlaga 86 odstotka, morje skoraj mirno, temperatura morja 9,8 stopinje, dežja je padlo 8 mm

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 21. decembra se je v Trstu rodilo 7 otrok, umrlo pa je 14 oseb. UMRLI SO: 88-letni Attilio Flack.

84-letni Marcello Zennaro, 79-letni Luigi Chiama, 70-letni Giovanni Saiz, 71-letna Angela Marcolin vd. Leviz, 71-letna Maria Cruclich vd. Pernich, 62-letna Antonia Primosi vd. Cappa, 73-letni Giorgio Zaccariotto, 65-letni Rodolfo Rivari, 67-letni Romeo Colognati, 84-letna Antonia Curet vd. Postogna, 66-letni Giordano Polacco, 84-letna Marija Blakar vd. Grič, 61-letni Giorgio Picch.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

A. Barbo, Trg Garibaldi 4; Di Greta, Ul. Bonomea 93; Godina All'Inge, Ul. Ginnastica 6; S. Luigi, Ul. Felluga 46 (Sv. Alojzij).

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

All'Alabarda, Istrska ulica 7; Al Galeno, Ul. S. Cilino 36 (Sv. Ivan); de Leitenburg, Trg S. Giovanni 5; Miz. zan, Trg Venezia 2.

Gledališča

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE Danes, 22. t. m., ob 19.30 gostuje Stalno slovensko gledališče v Trstu s predstavo A. P. Čehova «Češnje vrta» v Mestnem gledališču v Ljubljani.

SAG Slovensko amatersko gledališče v Trstu uprizaro jutri, 23. t. m., ob 17. uri v Prosvetni dvorani na Opčinah satirični kabaret za pokušino «Dlaka v jajcu», ki so ga napisali Miroslav Košuta, Adrian Rustja, Sergej Verč s sodelovanjem Atilija Kralja.

OBČINSKO GLEDALIŠČE «G. VERDI»

Danes, ob 18. uri ponovitev Massenetove opere «Manon». Dirigent Olivier De Fabritius.

Jutri, ob 16. uri ponovitev «Ne derlands Dams Theater». V programu Carmina Burana.

POLITEAMA ROSSETTI

Od danes, 22. t. m., do nedelje, 6. januarja prihodnjega leta, bo Stalno gledališče iz Genove gostovalo z Goldonijevim delom «Grobjani». Režija Luigia Squarize, V nedeljo 23. in v sredo 26. t. m., bosta dve predstavi: popoldne in zvečer.

Koncerti

«Povabilo H glasbi»

Jutri, 23. t. m., ob 18. uri bo v veliki dvorani CCA v Ul. S. Carlo 2 koncert tržaškega komorne orkestra pod vodstvom dirigenta F. Vidalića in s sodelovanjem pianiste Ilse Matisek ter flavistista Giorgioa Glasca. Koncert bo v celoti posvečen skladbam J. S. Bacha in njegovih treh sinov. Na sporedu bodo: Londonska simfonija J. Christiana Bacha, Suita št. 2 za flavto in orkester J. Sebastiania Bacha, Koncert za klavir in orkester W. Friedmanna Bacha in Simfonija št. 2 C. Ph. Emanuela Bacha. Skladbe bo predstavil dirigent sam. Vstop prost.

Kino

Nazionale 14.30 «La spada nella roccia». Walt Disney. Barvna risanka. Excelsior 14.30 «Le cinque signore». V glavnih vlogah nastopajo Adriano Celentano, Enzo Cerusico in Mariù Tolo. Barvni film.

Grattacielo 15.30 «Sesso matto». Giancarlo Giannini in Laura Antonelli. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

NA POBUDO ODBORNIKA DE CARLIJA

Širše posvetovanje o zaščiti naravnega okolja v naši deželi

Urbanistični načrt predvideva 14 parkov in 58 ožjih zaščitnih področij - Zagotovila glede «naravnega razvoja» prizadetih površin

Na sedežu deželne uprave je bil te dni širši sestanek, namenjen razpravi o zaščiti naravnega okolja v Furlaniji - Juljski krajini. Srečanja, ki ga je sklical odbornik za načrtovanje in proračun De Carli, so se udeležili funkcionarji odborništev za kulturne dobrine, za javna dela in za načrtovanje, nekateri izvedenci organizacije za zaščito narave World Wildlife Fund, združena Italia nostra in Zavoda za spomeniško varstvo. Strokovnjaki so razpravljali zlasti o vprašanju naravnih parkov in rezervatov, ki jih predvideva deželni urbanistični načrt. Ta predlaga v glavnem zaščito naravnega okolja na nekaterih območjih v alpskem pasu, na morenskih gričih vzhodne Furlanije, v severnem delu Furlanske nižine, v južnem delu nižine in na Krasu. V okviru omenjenih območij so strokovnjaki začrtali 58 manjših con, na katerih naj bi uvedli zaščito okolja in 14 parkov, ki naj bi služili za družbeno in kulturno izživljanje prebivalstva in za tako imenovani prosti čas.

Poročilo, ki ga je tiskovni urad deželne uprave objavil po srečanju, pravi, da so udeleženci posebej naglasili, da tradicionalne človeške dejavnosti, ki se zdaj izvajajo na prizadetih področjih, ne bodo odpravljene; nasprotno — pravi poročilo — take dejavnosti bodo okrepljene glede na dejstvo, da gre za dejavnike, ki so značilni za ta področja. Pri uvažanju naravne zaščite ne gre torej le za zavarovanje določenih elementov izjemne ambientalne vrednosti, ampak tudi za zaščito paze, tradicionalnih kultur in izkoriščanja gozdnih površin. V tem pogledu bi bilo napačno govoriti o «rezervah», ko se za prizadeta področja nasprotno načrtuje naravni razvoj. Ta področja ne bodo torej «zamrznjena», ampak bo v njihovem okviru poskrbljeno za načrtovan razvoj tistih karakteristik, ki so najbolj značilne za izjemno naravno okolje. V tem smislu — pravi dalje poročilo — bo treba zagotoviti sodelovanje prizadetih krajevnih uprav, ki naj izrazijo o tem vprašanju svoje mnenje, pomagajo in sodelujejo pri neposrednem upravljanju posameznih zaščitnih področij.

S PROSEKA — KONTOVELA

Lepa božičnica malčkov iz otroškega vrta

Včeraj popoldne so malčki s Proseka - Kontovele pripravili v prostorih proseškega otroškega vrta božičnico. Privedli je prisostvovala lepo število staršev in je zelo dobro uspela. Kulturni spored je odprla učiteljica Marija Puntar, ki se je zahvalila vsem za udeležbo in napovedovala posamezne točke sporeda. Kot prvo točko so otroci pod vodstvom učiteljice Klare Šturman zapeli «Glej zvezdice božice». Nato so Erika Garbini, Saša Lukaš, Emanuela Briškari in Karin Danes sproščeno podali recitacijo «Sveti trije kralji». Spet je iz grl malčkov zažvenela božična pesem «Tam stoji na hlevčecu». Sandi Micheli in David Comino pa sta recitala pesem o Jezusku. Pevski zbor malčkov je zaključil svoj spored z Grubarjevo «Sveta noč». Za zaključek so Tomaž Ban, Erika Grilane, Igor Husu in Maja Štoka v imenu vseh otrok izrekli voščila staršem in svojem, katerim je v imenu učnega in pomožnega osebja voščila tudi učiteljica Marija Puntar. Starši, ki so pozorno sledili posameznim točkam sporeda, so nagradili malčke s priscnim aplavzom in izrazili pohvalo poštovanim učiteljicam z željo, da bi do takih prireditvev še prišlo.

S SEJE KONZULTE ZA KOLONJO IN ŠKORKLJO

NUJNOST PO IZGRADNJI ŠOLSKEGA KOMPLEKSA

Preprečiti je treba utaje goriva in osnovnih artiklov prehrane

V četrtak se je sestala rajonska konzulta za Kolonjo in Škorkljo ter je odobrila prednostno listino javnih del in drugih pobud v okviru petletnega občinskega načrta. V primerjavi s prvotnim predlogom konzulte je ta seznam nekoliko skrajšala in sloni na pripombah občinske uprave. V seznamu je na prvem mestu izgradnja novega šolskega kompleksa v Ul. Orsenigo (z ureditvijo dveh podzemeljskih prehodov). Sledijo izgradnja novega šolskega vrta, izgradnja rajonskega centra z zdravniškim ambulantom, ukinitve nevarnega ovinka pri podjetju Masé, vinkuliranje parka Villa Giulia, ureditev zdravniške ambulante (tudi v računskih prostorih).

Rajonska konzulta je sklenila poslati županu priporočilo, naj uvede strogo nadzorno, da se prepreči utaje goriva in osnovnih artiklov prehrane ter navijanje cen.

Člani konzulte so pred zaključkom seje izrazili svoje nezadovoljstvo, ker je občinska uprava šele pred kratkim odobrila prispevek (1 mil. lir) za tekoče potrebe konzulte, toda tega prispevka ne bodo mogli izkoristiti do konca leta.

OSMICA

RAFAEL KOSMAC iz Boršta št. 132 bo v svoji osmici točilo belo in črno domačo kapljico.

Ob koncu kulturnega sporeda sta predstavniki staršev Kati Ban in Silvana Regent seznanili starše o razgovorih, ki sta ju imeli na sestanku s predstavniki ustanove ONA IRC, ki upravlja proseški vrtec. B. R.

Razobešana prednostna lestvica za šest stanovanj pri Boljuncu

Pokrajinska avtonoma ustanova za ljudska stanovanja sporoča, da je bila objavljena začasna prednostna lestvica natečaja z dne 20. marca letos za dodelitev šestih stanovanj, ki jih gradijo pri Boljuncu. Na podlagi zakona mora biti lestvica objavljena v pokrajinskem vestniku z uradnimi odloki, nakar bodo vsi zainteresirani v teku tridesetih dni od objave v vestniku lahko vložili morebitne pritožbe na ne- kolkovanem papirju in s priloženo zadevno dokumentacijo. Morebitne pritožbe je treba izročiti v uradu komisije za dodeljevanje stanovanj v Ul. Ghirlandaia 43. Lestvica s točkami, ki so jih dosegli posamezni konkurenti, je razobešana na oglasni deski v dolinski občinski palači ter v tajništvu za ljudska stanovanja v Ul. Ghirlandaia 43.

JUTRI BOMO OBJAVILI

na pobudo Pokrajinske turistične ustanove v Trstu in Avtonomnih turističnih in letovinskih služb ustanov v Trstu, Miljah in Seslaju

VOZNI RED AVTOBUSOV NA MESTNIH IN OKOLSKIH PROGAH OB PRAZNIKIH

IZ RAZPRAVE NA ZADNJI SEJI

Konzulta za zahodni Kras o raznih problemih področja

Telefonske govorilnice pričakujejo tudi na Kontovelu - Težave zaradi slabih avtobusnih povezav

Rajonska konzulta za zahodni Kras je na svoji zadnji seji z zadovoljstvom sprejela na znanje, da so uslužbenci telefonskega podjetja SIP končno namestili dve telefonski govorilnici v Križu, ki ju bodo v kratkem priključili k telefonskemu omrežju, obenem pa je izrazila željo, da bi podjetje čimprej poskrbelo za namestitev govorilnice tudi na Kontovelu za katero se je konzulta že večkrat zavzela. V ta namen je predsednik konzulte Nait po skupnem sklepu poslal podjetju SIP pismeno prošnjo.

Kakor smo že poročali, je konzulta na zadnji seji ugodno sprejela na znanje pripravljenost občinske uprave, da zgradi v Križu šolski center za slovenske otroke, žal

pa ni za sedaj upoštevala cele vrste drugih zahtev, ki jih je konzulta po javnem posvetu s prebivalstvom vseh vasi zahodnega Krasa nanašala na nevarnost izpostavljenosti v predlogih za oblikovanje petletnega načrta. V kratkoročni perspektivi bo poskrbela samo za ureditev nekaterih cest in poljskih poti na področju Kontovele ter za graditev igrišča za bežbo pri Proseku. V pričakovani uresničevanja šolskega centra v Križu pa je konzulta na predlog predstavnikov kiliškega šolskega odbora, ki so bili prisotni na zadnji seji, odgovorila občinski upravi naj v krajšem roku poskrbi vsaj za ureditev vprašanja kiliškega slovenskega otroškega vrta ter za asfaltiranje dvorišča osnovne šole.

Med sejo so se svetovalci dotaknili še raznih drugih vprašanj, ki zaskrbijo proseško-kontoveljski in kiliški prebivalstvo. Svetovalec Stare (KPI) je med drugim opozoril na nevarnost stanje cest, ob zadnjem srečanju ter se zavzel za to, da bi občina poskrbela za popisanje cest z drobnim gramozom in soljo tudi na Proseku in Kontovelu.

Posebej so nekateri svetovalci opozorili tudi na težave, ki jih prebivalstvo občuti zaradi slabe avtobusne proge, ki jo vzdržuje podjetje «La Carsica». Avtobusi so stari in obrabljeni, ob tem pa vozijo ob določenih urah dneva 30 odst. ljudi več, kakor bi jih smeli sprejeti. Glede na to, da se pot vije s Proseka v mesto zelo strmo, predstavljajo takšna vozila stalno nevarnost za ljudi. V Križu so v italijanskih krogih že začeli zbirati podpise z zahtevo naj to prog čimprej prevzame javno avtobusno podjetje. Pobudi se je pridružil tudi konzulta.

Posebej so nekateri svetovalci opozorili tudi na težave, ki jih prebivalstvo občuti zaradi slabe avtobusne proge, ki jo vzdržuje podjetje «La Carsica». Avtobusi so stari in obrabljeni, ob tem pa vozijo ob določenih urah dneva 30 odst. ljudi več, kakor bi jih smeli sprejeti. Glede na to, da se pot vije s Proseka v mesto zelo strmo, predstavljajo takšna vozila stalno nevarnost za ljudi. V Križu so v italijanskih krogih že začeli zbirati podpise z zahtevo naj to prog čimprej prevzame javno avtobusno podjetje. Pobudi se je pridružil tudi konzulta.

Božične oddaje na radiu Trst A

Danes, 22. decembra, bo tržaška radijska postaja oddajala ob 19.10. reportažo «Pod farnim zvonom župne cerkve v Kosici». Oddaja, ki jo so posneli te dni v Beneški Sloveniji, je ubrana na božični čas. Ponovitev oddaje bo v soboto, 29. decembra, v sklopu «Poslušajmo spet» ob 11.35.

Za predvečer božice, v ponedeljek, 24. decembra, je tržaška radijska postaja pripravila posebno oddajo slovenskih razgledov s podnaslovom «Božič v glasbi in besedi». Spored so pripravili Danilo Lovrečič, Miro Opel in igralci Radijskega odra v režiji Jožeta Peterlina. Spored bo trajal od 20.35 do 22. ure. Sledil bo prenos sv. maše (polnočnice) iz cerkve pri Sv. Jakobu v Trstu.

Druga oddaja, ki jih je tržaška radijska postaja pripravila za letošnje božične praznike in na katere velja opomniti, so še: «Božični večer v družini» na sporedu v ponedeljek, 24. decembra, ob 19.10; otroška igra Marije Susić z naslovom «Božična melodija» na sporedu v torek, na božični dan, ob 16. uri; «Božične pesmi Milene Merlak» na sporedu isti dan ob 19.10; mladinska igra Brune Pertot «Pig Peg in čokoladna tortna» na sporedu v sredo, na Štefanovo, ob 10.30; božična pastorala «Ta sveti dan, veseli dan» Andreja Šusterja Drabosnjaka in Bruna Hartmana na sporedu isti dan ob 15.30; novela «Kraška božična legenda» pisatelja Bogomira Magajne na sporedu prav tako na Štefanovo ob 19.10.

To je v glavnem spored za božične praznične dni, vendar je treba poslušalce opozoriti, da bodo tudi druge običajne oddaje te dni ubrane bolj praznično in da bo tržaška radijska postaja oddajala za praznike predvsem mnogo božičnih pesmi in glasbe.

SLUŽBA TAXI PIKULIN

Proseška postaja tel. 225301, Dom Ul. S. Nazario 141, tel. 225250.

GORIŠKI DNEVNIK

S SEJE GORIŠKEGA OBČINSKEGA SVETA

Goriška občinska uprava bo izdala revijo ki mora temeljiti na demokratičnih načelih

Okrepitev delovanja upepeljevalnika, ki bo obratoval neprekinjeno

Na začetku včerajšnje občinske seje v Gorici je župan De Simone obsojil zločin na letališču v Fiumicinu. Z njim se je zaključilo tragično leto, ki je potekalo v znamenju nasilja, vojn in povečane kriminalne dejavnosti. Zločin, ki se je pripetil na letališču, je tako hud, da ga ni mogoče odpraviti z navadno obsodo. Ampak ga je potrebno ocenjevati kot dogodek, ki so ga sposobni blazneži in obupanci. Toda pot k miru je treba nadaljevati. Potrebno se je soočiti s palestinskim vprašanjem. Poleg Izraelcev so še drugi narodi, ki težijo k razvoju. Ta svet gleda na nas in Evropo mu mora pomagati. Skozi takšne oblike sodelovanja bomo gradili mir in najbolj odgovorili na kriminalno dejanje, ki je imelo namen spopokati mir.

Po teh županovih besedah je prišlo na dnevni red financiranje občinske revije. Svetovalci niso nič vedeli o njej in so zato upravičeno zahtevali pojasnila in so dali tudi nekaj predlogov. Pirella (KPI) je rekla, da je osnovno vprašanje demokracije na bezi, torej ustanovitve rajonskih svetov. Fornasir (PLI) je predlagal široko javno razpravo o tem vprašanju v občinskem svetu. Battello (KPI) je dejal, da mora biti o tiskanju demokratičnega lista sprejeta demokratična odločitev. Prvenstvena pa je potreba po ustanovitvi rajonskih svetov. Če bi začeli najprej pri reviji, bi začeli graditi hišo pri strehi. Med dvema izbirama je na prvem mestu decentralizacija.

De Simone je dejal, da gre šele za financiranje pobude in da bo revija prinašala vprašanja, koristna za delovanje rajonskih svetov, o katerih bodo svetovalci razpravljali takoj po Novem letu. Za predlog odbora o financiranju revije so glasovali vsi svetovalci razen MSI, ki se je vzdrl.

Sledila je razprava o konvenciji z družbo SASPI, ki upravlja upepeljevalnik. Po pogodbah se je pri- spevek od leta 1972 zvišal od 32 na 34,3 milijona lir, predvsem na račun povzročila medse strokovnih delavcev. S pogodbo, ki jo je predlagal odbornik Rovis, pa se je družba obvezala uvesti celodnevno obratovanje ter zvišanje količine predelanih snovi od sedanjih 300 stov na 600 stovov na dan.

POROČILO KROZKA COSP

V psihiatrični bolnišnici gredo stvari rakovo pot

V goriški psihiatrični bolnišnici spet nekaj ni v redu? Krožek socialnih in psihiatričnih delavcev (COSP), v katerem so vključeni uslužbenci bolnišnice, ki si prizadevajo nadzorovati zdravstveno metodo odprte bolnišnice, za katere je bil pobudnik prof. Franco Basaglia, so izdali tiskovno poročilo, v katerem najdemo ugotovitve, da se bolnišnica odlagala spet zapira in da počasi odpravljajo vse moderne prijeme, ki smo jim bili priča v zadnjih letih.

V letu dni, odkar vodi bolnišnico nova ekipa zdravnikov, so se stvari bistveno spremenile. Izkuseno osebje puščajo sedanjim zdravnikom ob strani, čeprav potrebujejo njihovo pomoč. Boženi in ustrahovanost, vzeti nase odgovornosti. Podpira se o- vadstvo. Bolniki bodo kmalu postali vsi kronični. Upravitelj pokrajine se ne zanima več za bolnišnico, je rečeno v tiskovnem poročilu. Osebe, ki je v bolnišnici zaposleno, ni gotovo, ali bo ohranilo delovno mesto. Najboljše in tudi najbolj pogumne bolničarje premeščajo z enega delovnega mesta na drugo.

PO SESTANKU NA PREFEKTURI

NIČ NOVEGA V TRŽIŠKI TOVARNI «DETROIT-SEM»

Tovarno so obiskali parlamentarci in nadškof

Po sestanku med zastopniki industrije in delavcev tovarne Detroit-Sem, ki je bil včeraj zjutraj na goriški prefekturi, se ni nič spremenilo. Sestanek je sklical in vodil prefekt dr. Molinari; prisoten je bil tudi tržaški župan Versace. Zastopniki delavcev so orisali celotno problematiko tovarne in zahtevali kot pogoj za diskusijo, da vodstvo tovarne umakne sklep o dvajsetih odpustih. Zastopniki zveze industrije so se omejili na obljubo, da bodo o zahtevi sindikatov poročali lastnikom tovarne.

V Trzinu se je položaj zaostrel, ko se je izvedelo, da bo vodstvo za- časno zaprlo tovarno in poslalo vse delavce na dopust do 2. januarja. Delavci, ki so na neprekinjeni sindikalni skupščini že več dni, niso zadovoljni s prislilnimi počitnicami.

V okviru splošne stavke, ki je včeraj zajela vse industrijski sektor na Goriškem so bila razna zborovanja. V Trzinu je bilo tako zborovanje pred tovarno Detroit-Sem. Udeležili so se ga stavkajoči delavci iz vseh tržiških tovarn. Govorili so zastopnik enotne federacije kovinarjev Ottorino Marchesani, dijakinja Sorena Fontanot, poslanec parlamentarne Castiglioneja. Le- preja, Bacićina in Marroca.

Tovarno so včeraj obiskali številni zastopniki političnih strank in izvoljeni predstavniki. Omenimo naj

na drugo. Člani COSP menijo, da je položaj precej resen in so za- radi tega imeli za svojo dolžnost obvestiti široo javnost.

V zvezi s psihiatrično bolnišnico moramo zabeležiti še eno vest, ki se je v teh dneh v bolnišnici in v zunanjih krogih precej rezirila: po- naj bi odšel (to že v drugo), na njegovo mesto pa naj bi spet pri- šel dr. Carucci, ki je bil tri mesece na tem mestu po odhodu prof. Casagrandeja lanskega novembra.

Pomoč Podpornega društva naši mladini in revežem

Glavni odbor Podpornega društva za Goriško je imel pretekli četrtak zvečer na svojem sedežu v Gorici zadnjo letošnjo sejo.

Po prečitjanju zapisnika prejšnje

SPET POSKUS TIHOTAPSTVA

Na prehodu pri Rožni dolini odkrili avto s tihotapskim blagom za Romunijo

Razne drobnarije sta peljala tihotapca iz Pompejev

V sredo so v Rožni dolini jugo- slovanski cariniki odkrili dva tihotapca, ki sta hotela iz Italije pre- tihotapiti blago v Romunijo, kjer bi ga lahko prodala s precejšnjim zaslužkom. Med številnimi avtomobili, ki so bili v koloni pred pre- gledom jugoslovanskih carinikov, je bil tudi kombi italijanske regi- stracije NA 827387, v njem pa sta bila 39-letni Elio Attivo in 39-let- ni dr. Armando di Palma, oba iz Pompejev.

Jugoslovanski carinik je ukazal šoferju naj popelje na stransko plo- ščad, da bi kombi pregledal. Na

prvi pogled, ko je vozilo od zadaj odprl, ni videl nič posebnega razen osebnih stvari dveh potnikov. Carin- nik Pero Zakić pa ni bil povsem prepričan in se je lotil natančnej- šega pregleda. Tako je odkril dvojne stene, med njimi pa precej pre- tihotapljenega blaga. Zakić je po- klical na pomoč tovarničar in skupno so odkrili 732 sončnih očal, več de- setin ženskih kompletov, ženskih in moških plaščev, ženskih modernih barvnih dolgih hlač, nogavice, lasulj, pomorografskih razglednic in razne- ga perila v skupni vrednosti 50.000 dinarjev (dveh milijonov lir).

PO IZREDNEM USPEHU V PALAČI ATTEMS

Razstava slik beneških mojstrov januarja 1974. leta v Ljubljani

Verjetno bodo umetnine razstavili tudi v Avstriji

Pred nekaj dnevi smo poročali o izrednem uspehu slikarske razstave beneških mojstrov osemnajstega sto- letja, ki je za mesec in pol v go- riški palači Attems. Tudi včeraj si je razstavo ogledalo veliko ljudi, tik pred poldnem je bilo v bližini muzeja parkiranih kar pet avtobu- sov.

Ravnateljstvo goriškega muzeja dobiha iz več krajev vabila, da bi bila razstava odprta še več časa, kot so prvotno določili. Ravnatelj- stvo je včeraj javilo, da bo tej želji ugodilo samo za sedem dni, ker nima možnosti, da bi razstavo po- daljšalo več časa. Tako bo razstava odprta do nedelje, 13. januarja.

Cisto nepričakovano pa je prišla iz Rima včeraj vest, da bodo po zaključku v Gorici razstavo lahko prenesli v Ljubljano, kjer jo bodo priredili v Narodni galeriji. To je znak, da je razstava beneških moj- strov vzbudila tudi v inozemstvu veliko zanimanje in ljubljansko ča- slovijo.

Po sestanku med zastopniki indu- strije in delavcev tovarne Detroit- Sem, ki je bil včeraj zjutraj na go- riški prefekturi, se ni nič spreme- nilo. Sestanek je sklical in vodil prefekt dr. Molinari; prisoten je bil tudi tržaški župan Versace. Zastopniki delavcev so orisali celotno problematiko tovarne in zahtevali kot pogoj za diskusijo, da vodstvo tovarne umakne sklep o dvajsetih odpustih. Zastopniki zveze industrije so se omejili na obljubo, da bodo o zahtevi sindikatov poročali lastnikom tovarne.

V Trzinu se je položaj zaostrel, ko se je izvedelo, da bo vodstvo za- časno zaprlo tovarno in poslalo vse delavce na dopust do 2. januarja. Delavci, ki so na neprekinjeni sin- dikalni skupščini že več dni, niso zadovoljni s prislilnimi počitnicami.

V okviru splošne stavke, ki je včeraj zajela vse industrijski sektor na Goriškem so bila razna zborovanja. V Trzinu je bilo tako zborovanje pred tovarno Detroit-Sem. Udeležili so se ga stavkajoči delavci iz vseh tržiških tovarn. Govorili so zastopnik enotne federacije kovinarjev Ottorino Marchesani, dijakinja Sorena Fontanot, poslanec parlamentarne Castiglioneja. Le- preja, Bacićina in Marroca.

Tovarno so včeraj obiskali številni zastopniki političnih strank in izvoljeni predstavniki. Omenimo naj

SKAD vabi na štefanovanje

ki bo v sredo, 26. decembra, ob 16.30 v Palace hotelu v Gorici, Korzo Italija 63.

Vabljeni vsi.

PREDAVANJE V MLADINSKEM KROŽKU

Prof. Samo Pahor o boju za priznanje družbenega dostojanstva slovenščine

Če jih ne bomo terjali, ne bomo dobili jezi- kovnih pravic, ki izhajajo iz vrste določil

Mladinski krožek je priredil v če- trtek zvečer v svojem sedežu na Svetogorski cesti zanimivo predava- nje o boju za naše jezikovne pra- vice. Predsednik krožke prof. Križ- man je številnemu občinstvu pre- stavil predavatelja prof. Sama Pa- horja, ki je s številnimi praktičnimi primeri dokazal, kako zelo šepa iz- vajanje zakonov o pravicah do upo- rabe slovenščine. Predavatelj je u- gotovil pomanjkljivosti že v dekla- raciji o človekovih pravicah, kjer je bilo doseženo soglasje samo okoli načela, da morajo biti manjšine lo- jalne do države, v kateri živijo. Tudi člen šest ustave se ne izvaja, saj imamo doslej samo tri vsedrjavne zakone, o šolah iz leta 1961, o ime- nih in dopolnjeni šolski zakon (Belci- škerk). Občinstvo je seznanilo z živ- ljenjem drugih narodnostnih skupno- st v Italiji, večjih in manjših, ter analiziral poseben statut, ki velja za Tržaško. Italijanska stran zagovarja recipročnost, ki ni sprejemljiva tudi zaradi različnih družbenih pogojev.

Med obravnavo posebnega statuta se je zlasti nanašal na slovenski je- zik, ki mu je treba zagotoviti druž- beno dostojanstvo. Postregel je s celo vrsto krivic, ki so se primerile njemu samemu in iz katerih izhaja slaba volja oblasti, da bi priznale enakopravnost slovenščine. Do tega sklepa je prišel zaradi nasprotova- nja občinskih in državnih uradov, ki «se nesposobno obnašajo».

Prof. Pahor je dejal, da dovo- ljuje deželni zakon prispevke v vi- šini 75 odstotkov občinskim upra- vam za zakonite razglase. Krajevne ustanove, konzorciji in druge javne uprave bi se morale v večji meri posluževati tega zakona, da bodo pri- padniki večinskega naroda videli slovenske napise in se sprijaznili z njimi. Samo na takšen način bodo postali strpnejši in bo s tem storjen prvi korak k priznanju našega je- zika v javnem življenju.

V zvezi z imeni krajev in ulic je prof. Samo Pahor dejal, da jih ob- lasti tolerirajo, vprašajto pa je, če so ta imena zakonita. Po njego- vem mnenju bi morali naši občins- ki sveti spremeniti uradna imena, tako da bi se namesto Savogna d'Isonzo občina klicala samo Savod- nje, ali Doberdob namesto Dober- do del Lago in Števerjan namesto San Floriano nel Collio. V italijan- skem uradnem listu se večkrat po- javljajo dekreti o spremembi imen krajev.

Če veljajo te pravice za italijan- ske kraje, zlasti pa za Francoze in Nemce, zakaj ne sme taista me- ra veljati tudi za nas, ker je «repu- blika ena sama in nedeljava». Svo- je prijetno in zanimivo kramljanje je predavatelj sklenil s pozivom, naj se poiščejo najbolj primerne oblike, da si naš jezik pridobi domovinsko pravico na naših tleh. »Kdor ne ter- ja, ne dobi nič — če ni tožnika, ni sodnika,« je pravilo ugovoril pre- davatelj.

Potem se je razvila kratka di- skusija, v kateri so bile ugotovlje- ne politične odgovornosti za nizko stopnjo naših narodnostnih pravic, ki padajo na stranko relativne ve- čine.

Posog poslanca Castigliona v prid goriškim dijakom

Poslanec Franco Castiglione (PSD), ki je v ponedeljek prisot- stvoval skupščini dijakov v po- krajinski dvorani, je včeraj govoril s podtajnikom in prosvetnem mi- nistrstvu Bemporadam in mu oris- al zahteve goriških dijakov. Pod- tajnik je poslanca Castigliona ugo- tovil vsjo svojo pomoč pri proce- vanju dijaških zahtev. Pozanimal se bo, da bo ministrstvo dalo čim- prej dijakom in goriškemu šolske- mu skrbniku ustrezni odgovor.

Letak je izdala tudi goriška fe- deracija socialistične stranke. V le- taku je izražena podpora sociali- stične stranke zahtevam dijakov slo- venskih šol, ki so zahtevali demo- kratizacijo šole, ustanovitev dija- ske menze, uvedbo več avtobusov na medkrajevnih progah in popolne pravice za slovensko jezikovno skup- nost v naši deželi. V socialističnem letaku je tudi rečeno, da PSI ob- soja stališča občinskega svetovalca Slovenske demokratske zveze, ki je v goriškem občinskem svetu ob- sodil dijaške demonstracije in ne- kega profesorja na slovenski šoli, ki je obsodil odhod dijaške dele- gacije v Gonars za odkritje spomeni- ka-grobnice padlih slovenskih anti- fašistov.

Razna obvestila

Pri raznašalcih Primorskega dne- vnika je v prodaji Jadranski koledar za leto 1974 s štirimi priloženimi knjigami. Koledar in knjige je moč dobiti tudi v knjigarnah. V Gorici prodaja koledar tudi Jožica Smetova. Mladinski krožek Gorica vabi mla- de iz mesta in okoliških vasi, da se ob nedeljah in praznikih udeležijo plesnih čajank, ki jih prirejajo v klubski dvorani na Verdjevem kva- ztu 13. Čajanke bodo na sporedu vsa- ko nedeljo in ob praznikih od 18. do 22. ure. Vabila, brez katerih ni- vstopa, se lahko dobio pri Elijani Bensa na sedežu SPZ, Ulica Malta 2 in pri Ivo Berdonu v Štandrežu.

Prosveta

Prosvetno društvo «Oton Župančič» v Štandrežu vabi jutri, v nedeljo, 23. t. m. ob 16. uri na zabavno popoldne s tombolo, ki bo na sedežu.

Kino

Gorica
VERDI 17.00—21.30 «Piedone lo sbir- ro». B. Spencer in J. Mainiel Barvni film.
CORSO 16.00—21.30 «Il consigliere». T. Millams in M. Balsam. Barvni film. Preprovedano mladini pod 14. letom.
MODERNISSIMO 16.15—22.00 «Rugan- tinos». A. Celentano in C. Mori. Barvni film.
VITTORIA 16.30—21.30 «Ordine da Berlino: vincere o morire». M. Ulanov in V. Shuklin. Barvni film.
CENTRALE 16.30—21.30 «L'odissea di Neptune nell'impero sommerso». B. Gazzarra in E. Borgnine. Barvni film.
Tržič
AZZURRO 17.30—21.30 «Tre per una grande rapina».
EXCELSIOR 16.00—22.00 «Ming, ra- gazzi». Barvni film.
PRINCIPE 17.30—22.00 «Dove fini- sce Villard e inizia Bens. Barvni film.
Nora Gorica
SOČA «Team revolverse». ameriški barvni film ob 18.00 in 20.00.
SVOBODA «Stufeska». jugoslovanski barvni film ob 18.00 in 20.30.
DESKLE «Dnevnik poldevec». šved- ski barvni film ob 19.30.
RENCE «Ognjeni obračun».

BONN IN NESPORAZUMI V EVROPSKI SKUPNOSTI

Teško bo uskladiti nasprotne si interese

Barantanje v Bruslju ni presenetilo Brandtove vlade - Spopad okrog fonda za regionalni razvoj

Samo dva dni po velikem načelnem dogovoru «deveterice» v Kopenhagenu, je glazura dosežene «soglasnosti na vrhu» že začela pokati, in to brž ko je za brusselsko mizo bilo treba uresničiti zaključke oziroma sklepe državnih in vladnih šefov. Devet vodilnih državnikov Evropske skupnosti je namreč svojim zunanjim ministrom prepustilo nalogo, da se v okviru ministrskega sveta Evropske skupnosti dogovorijo, kako bodo nekatere sporazume, ki so prišli do izraza v sprejetih kopenhaskih dokumentih, ostvarili in jih prilagodili v dnevni politiki ES. V prvi vrsti, kako bi pospešili proces uresničitve gospodarske in monetarne unije, nato pa, kako bi uresnili sklep o ustvaritvi skupne energetske politike in, nazadnje, kolikšna naj bi bila količina denarja in kako naj bi se ta porabil, namreč denar iz fonda za regionalni razvoj. Takoj se je pokazalo, da se «deveterica», za razliko od prejšnjih časov, zdaj nahaja v fazi, v kateri je celotno lažje najti nekakšen skupni jezik v zunanje-politični koordinaciji, kot pa najti za vse sprejemljive rešitve na gospodarskem področju. Spor, do katerega je prišlo pred dvema dnevi v Bruslju, tako da so se ministri morali raziti, ne da bi dosegli kakršnekoli sporazum nedvomno meče precejšnjo senco na kopenhaski sporazum na vrhu.

Kot je znano, se je «deveterica» v glavnem mestu Danske strinjala, da bi ES morala uglasiti zunanjo politiko držav članic, tako da bi mogla nastopati samostojno in vplivati na svetovne tokove, obenem pa je bilo na tem sestanku na vrhu sklenjeno, da se prav zaradi tega pospeši pot h gospodarski in monetarni uniji za pripravo tako imenovane «druge faze». Takisto so državni ES v svojem zaključnem komunicatu zapisali, da bo 1. januarja začel delovati fond za regionalni razvoj «deveterice», toda ministri bi se morali prej sporazumeti, kolikšen bo ta fond in kako se bo iz njega razdeljeval denar. Naznanje so Brandt, Pompidou, Heath in drugi državni deželi ES dali svojim ministrom direktivo, da se dogovore o praktični realizaciji načelnega sporazuma, kot tudi, da skupno nosijo breme energetske krize in da se pristopi k izgraditvi enotne dolgoročne energetske politike ES. Toda, ko so ministri v ponedeljek v Bruslju sedli za mizo, kamor so prispeli direktno iz Kopenhagena, se je pokazalo, da se za načelnim sporazumom skriva razdor glede malone vseh praktičnih vprašanj.

Bonska vlada je že prej bila pripravljena na težkoče, na težka pogajanja, zaradi tega je trenja v Bruslju niso presenetila. To je bilo najbolj razvidno iz zahodnonemškega odnosa do ustanovitve in velj

kosti fonda za regionalni razvoj. ES je namreč že davno zaključila, da bo moč gospodarsko integracijo ostvariti le, če se bo obenem s skupnimi naporii pospešil gospodarski razvoj manj razvitih področij v deželah članicah. Zakaj nobena tajnost ni, da takšna področja obstojajo in da predstavljajo zadosten razlog glavobola tako za same prizadete dežele kot za ES kot celoto. Za ustanovitev, velikost in funkcioniranje fonda za regionalni razvoj so zlasti zainteresirane Italija, Irska in Velika Britanija. Te dežele pričakujejo, da bodo iz njega prejemale izdatna finančna sredstva, s katerimi bi uspela pospešiti gospodarski vzpon svojih zaostalih področij. Ze davno je jasno, da je «logika» omenjenega fonda v glavnem omejena na enačbo, da bogati, predvsem zahodni Nemci, denar dajo, da pa ga dobijo in vložijo oni, ki imajo nerazvita področja. Zato, na primer, Velika Britanija postavlja fonda za regionalni razvoj milijard mark, v pričakovanju, da bo iz njega na koncu dobila več kot pa vložila v ES, tako da bodo britanski državljani očitno občutili koristi od svoje pripadnosti k ES.

Bonska vlada pa ni pripravljena tako globoko seči v žep, čeprav pristaja na ustanovitev fonda za regionalni razvoj. Zato je v Bruslju uporno branila predlog, naj ta novi fond, ki bi moral po sklepu vlad in državnih šefov stopiti v veljavo 1. januarja 1974, znašal vsega 2,5 milijarde mark, od tega pa bi ZR Nemčija sama vplačala okrog tretjino vsote, kar predstavlja — pravijo v Bonnu — več, kot je v zveznem proračunu predvideno za razvoj nerazvitih krajev ZR Nemčije. Obenem je Bonn dal vedeti, da sam ne reflektira na kakršna si budi sredstva iz tega fonda.

Britanci, Italijani in Irski nočejo o tem niti čuti, ker menijo, da je vsota «smesno majhna», vztrajno zahtevajo najmanj deset milijard mark. Bonn tega ne sprejema, zavdajoč se, da bi moral sprejeti najtežje breme.

In ker so predstavniki Bonna ostali nepopustljivi, so drugi partnerji — zlasti Italijani in Britanci — zavrnili, da bi dali svoj pristanek glede izvedbe «druge faze» ustanovitve gospodarske in monetarne unije ter konkretizacije kopenhaskih sklepov o stvarnih potezih izgradnje in praktičnega uveljavljanja skupne energetske politike, na čimer je Bonn tako vztrajal. In tako se je torej eden od važnih členov kopenhaskega sporazuma razpočil kot milni mehurček.

Zgrešeno bi bilo misliti, da od sprejetih kopenhaskih sklepov nič ne bo ostalo. Vsi partnerji se zavdajo nujnosti dogovora za izdelavo kompromisov. Sklenjeno je potemtakem bilo, da se bodo pogajanja, po novoletnih praznikih, enkrat 3. ali 7. januarja znova začela.

V ŠTIRIINDVAJSETIH DNEH OKOLI SVETA

Med ljudmi krasnih otokov Samoa kjer ne marajo tujega vmešavanja

Gora, ki «proizvaja» dež - Župan ima vso oblast - Domovi so odprti Tudi domači «parlament» je odprt - Celo kokošim - Vojašnica-hotel

3.

Kakor ostali otoki, je tudi Moorea vulkanskega izvora. Sredi otoka se dviga velik ognjenik Tohiva, ki ga domačini imenujejo zob morskega psa. Polinezijske legende namreč pravijo, da so vsi otoki zrasli iz morja in imajo zato tudi oblike prebivalcev morja — rib ali njihovih delov. Znamenitost otoka sta dva čudovita zaliva in sicer Pao Pao, zaliv, ki je bolj znan kot Cookov zaliv, ter zaliv Oponohu, v katerem se zrcalijo vrhovi hribov, palme in nebo. Morje je v teh zalivih čudovito modre barve, ki se ob obali preliva v zeleno barvo in odtleni ki teh barv so zares čudoviti, posebno za človeka, ki pozna le naše onesnaženo morje.

Torek, 7. avgust, je določen za obisk «osmice» torej otoka Tahiti. Najprej smo obiskali mesto Papeete in pristanišče. Ogledali smo si dvorec kraljev Pomare ter tudi grobnico zadnjega kralja te kraljevske družine, namreč tistega, ki je deželo prodal Francozom za steklenico konjaka. Pointe Venus je lep trč v bližini zaliva Matavai. Tu je pristal kapitan Cook. Na trčju je svetilnik še iz davnega leta 1867. Tu je tudi lesen spomenik, v katerem so vklesana imena osem omenjenih treh kapitanov: Willis, Bouganville in Cook. Tu je tudi majhen muzej, kjer je prikazana zgodovina Tahitija in ostalih otokov.

Kjer je «osmica» otoka najožja, smo obiskali tudi botanični vrt Papeari, pa tudi Gauguinov muzej. V tem muzeju so razstavljene le reprodukcije umetnikovih del, ker so vsa njegova izvorna dela v Evropi, v ZDA in drugod, ne pa tu. Tu sta prikazana tudi Gauguinovo življenje in smrt.

Zanimiv je tudi obisk botaničnega vrta, kjer lahko spoznaš vse vrste dreves in cvetja Polinezije. Tudi vidiš cvet allamanda, t. j. močno dišeče cvetje, iz katerega domačinke spletajo vence, s katerimi okinjače tuje goste. Takšnega

sprejema smo bili deležni tudi mi, ko smo prispeli na letališče Faa. Se cela vrsta cvetja je tu, ki ga vidimo včasih le po naših cvetličarnah, ki pa tu raste prosto. Tu je več vrst orhidej in drugih cvetic. Obiskali smo tudi Marae Arahuru, kjer so ostanki templja oziroma kraja, kjer so se ponavljali žrtveni obredi, ko so darovali bogovom mlade moške. Zvečer pa smo v hotelu prisostvovali tahitijskim plesom, med drugim tudi plesu «hula». Naslednjega dne, v sredo, 8. avgusta, pa smo imeli prost dan, ki smo ga izkoristili za obisk mesta Papeete, za kopanje ter za lov na mečarice.

«TALOFA SAMOA» — POZDRAVLJENA SAMOA

V četrtek, 9. avgusta, smo z letalom «boeing 707» zapustili Tahiti in po 2.100 km poti pristali na otoku Tutuila na ameriškem otočju Samoa. Med potojem smo imeli priložnost ogledati si z višine razne otoke in koralne atole. Otok Tutuila je bolj poznan pod imenom svojega najvažnejšega zaliva Pago Pago. Ameriško otočje Samoa sestavlja sedem otokov, rekli bi raje otokov, s skupno 197 kv. km površine ter z nekaj več kot 33 tisoč prebivalci. Prvi, ki je temeljiteje raziskal in opisal te otoke, je bil Američan, kapitan John Wilkes.

V preteklem stoletju so nad otoki zagospodarile ZDA, ki so si nato 1899 razdelile otočje z Nemčijo, zaradi česar se je to otočje razdelilo na Ameriško Samoa ter na Western Samoa. Med drugo svetovno vojno pa je dobro zakriti zaliv Pago Pago služil ameriški vojni mornarici in postal vojna baza, ki še danes služi vojaškim namenom. Kraj Pago Pago je znan tudi po romanu «Dež», ki ga je napisal Somerset Maugham.

Ameriški otoki Samoa in še posebej zaliv Pago Pago so znani po svoji deželni klimi. Otok Tutuila je znan kot najbolj vlažen otok

na Pacifiku, najvišji hrib pri vходу v zaliv nosi celo značilno ime «Rainmaker», kar bi po slovensko pomenilo «izdelovalec dežja». In zares se tu plohe kar vrstijo, tako da se v eni uri vire večkrat spremeni iz dežja v sončno in narobe.

Tu se nam nudi priložnost, ogledati si otok z vrha omenjenega hriba. Na srečo ob lepem vremenu. Tja nas je pripeljala vlečnica, ki vodi na drugo obalo zaliva. Odtod imamo lep razgled na otok, ki ga pozneje obidem z avtobusom. Obiskali smo tudi vasi z značilnimi hišami, ki jim pravijo «fale». Hiša je sestavljena iz drevesnih debel, je brez sten in ima ovalno obliko. V hiši ljudje spijo kar na odprtem, na preprogah, ki jih sami spletajo iz palmovih listov. Voda vasi ali župan se imenuje «matai» in njemu je dobesedno pokorna vsa vas. Niti tu ljudje ne plačujejo davkov in Samoaneec si lahko postavi kocko kjerkoli. Tu se seznamimo s folklornimi plesi, ki se pa precej razlikujejo od plesov na Tahitiu. Tukajšnji plesi nazirajo po dejavnosti ljudi in večina plesov se izvaja kar sede. Prisostvovali pa smo tudi drugi posebnosti, ki pa je uvožena iz ZDA. V glavnem naselju Fagatogu se na velikem igrišču pred guvernerjevo palačo domačinke potemijo vsako soboto v kriketu, seveda ob bučnem kričanju publike.

PRVA SAMOSTOJNA POLINEZIJSKA DRŽAVA: WESTERN SAMOA

V soboto, 11. avgusta, smo se s polurnim potojem preselili v Western Samoa in sicer v mesto Apia na otoku Upolu. Poleg tega otoka sestavljajo prvo povsem neodvisno polinezijsko državo še otoki Savai, Apolima, Manono in še nekateri otoki s skupno površino 2.842 kv. km in s približno 140 tisoč prebivalci. Politično je to ustavna monarhija, po smrti sedanjega kralja pa bo republika.

živjostjo boste premagali težave. STRELEC (od 21.1. do 20.12.) Ne objavite svojih načrtov, ker bi to škodilo vašemu uspehu. Postavite se po robu grobotu. KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Dobri pogoji za poslovne razgovore. Za razumevanje v nekem čustvenem odnosu je potrebna previdnost. VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Za dosego ciljev potrebujete zanesljive zaupnike. V družini boste poravnali spor. RIBI (od 20.2. do 20.3.) Ne bojte se opravljati več poslov hkrati, seveda morali boste bolj paziti. Izoljšani čustveni odnosi.

Od 1899. leta pa do konca prve svetovne vojne je ta del Samoa pripadal Nemčiji, nato je do 1949. leta bilo otočje pod mandatom Nove Zelandije, ki je tega leta sprejela mandat v zaupno upravo pod okriljem OZN. S prvim dnem leta 1962 pa so se po enodnevni nekrvavi vojni otoki Samoa osamosvojili in postali neodvisna država.

Sprejem na letališču Faleolo je prisrčen. Domačini nam poklonijo običajni venec cvetja v belordečih barvah. Vencu pravijo «ulas». Odtod nas prepeljejo v hotel v Apio, glavno mesto otočja s kakimi 30 tisoč prebivalci. Hotel «Aggie Grey» je nastal med drugo svetovno vojno kot oporišče novozelandske vojske, danes pa se lahko kosa z vsakim drugim hotelom.

MILADIN CERNE

(Nadaljevanje sledi)

NA FILMSKIH PLATNIH

George Roy Hill:

«Slaughterhouse-Five»

Ameriško delo Georga Roya Hilla «Slaughterhouse-Five» (Matiotio 5, 1972) je med tistimi filmi, ki so za Trst «prevedeni». Že vso prejšnjo sezono ga je namreč najavljala kinematograf Eden, potem pa je vsakokrat raje predvajal komercialnejše filme. To ni edini film, ki ga v Trstu ni moglo gledati. Poleg podjetja CIC, ki širi ta filma, so še mnogi filmi družb Ceid Columbia, Fox, Ital-cines itd. neznan tržaški publiki (prej ali slej bomo pripravili podroben seznam teh del). Kar je najbolj absurdno, pa je to, da ta podjetja nočejo dati teh filmov na razpolago filmskim krožkom, dokler ne izidejo v kinodvoranah, medtem ko je kaka druga hiša gledce tega bolj odprta in, navsezadnje, prebrisana.

«Slaughterhouse-Five» je film, ki smo ga videli v Trčju, kajti v manjših deželnih mestih imajo ti filmi večje možnosti. Tokrat gre za del režiserja Georga Roya Hilla, ki se je izkazal z izvrvnim westernom «Butch Cassidy». Pred sabo imamo med najpomembnejšimi prikazi ameriškega srednjega sloja. Zgodba pomešava preteklost, sedanjost in sanjano prihodnost protagonista, ki je tipičen «človek brez idealov», a z mnogimi osebnimi utopijami, v katerih se izraža le odsev zmedene realnosti, v kateri živi. Igralci so malo znani, a zelo dobri, predvsem Michael Sacks in Valerie Perrine.

S. G.

RADIO VELE VIZIJA

SOBOTA, 22. DECEMBRA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 9.36 - 11.30 Sola
12.30 Poljudna znanost
Način ameriškega življenja
Pripravi Mauro Calamandrei v režiji Raffaella Andreassia
12.55 Komični filmi
13.30 DNEVNIK
Danes v parlamentu
14.10 Odprta šola
Tednik o vzgojnih problemih
Padovska univerza je na pedagoškem zavodu uvedla tako imenovano televizijsko šolo, to se pravi, da uporabljajo pri pouku televizijsko «interno mrežo». Ekipa šolnikov, ki jo vodi prof. Florenzio d'Arcas, pa razpolaga tudi s premično televizijsko kamero, ki je nameščena na avtobusu in kroži po okolici. Univerzitetni študenti pa so pri pouku razdeljeni v ožje skupine, tako da se lahko poglobljajo v posamezne otroke, kot je na primer tudi seksualna vzgoja, namenjena otrokom, gledališka vzgoja, ki govori o zgodovini in uporabnosti gledališča itd.
15.00 - Sola
17.00 DNEVNIK
Izbranje loterije
Program za najmlajše
Božično darilo (film)
17.35 Program za mladino
18.30 Poljudna znanost
Monografije
18.55 Teden dni v parlamentu
19.20 Nabožna oddaja
19.30 Kronike dela in gospodarstva
20.00 DNEVNIK
20.45 Alioherie Noschese in Loretta Goggi
FORMULA 2
Današnja večerna oddaja Formula 2 bi mogla biti zelo zanimiva, kajti pred seboj bomo imeli Noscheseja in Goggiervo v cel vrsti likov. Menda jih bo kar 30. Tako bo Noschese posebej Alberta Sordija, Loretta Goggi pa Monico Vitti, telefonist bo Vittorio Orefice, srečali pa se bodo tudi z Viktoriom De Sico, sloviti italijanski likovnikom Giorgiom De Chiricom. Pred nami bo tudi lepa Lola Falana. Skratka, večer bo poln znanih osebnosti.

- 21.50 Pribne reportaže TV
O tem se bo govorilo jutri
22.30 DNEVNIK
Vremenska slika
DRUGI KANAL
16.30 Prenos iz Schlaminga v Avstriji
Svetovno smučarsko prvenstvo
Spust
18.00 Vzgojni problemi
Vloga matere v spoznavnem razvoju otroka
18.30 DRIBLING
Sporiti tednik, ki ga vodi Maurizio Barendson
19.30 DNEVNIK
Glasbeno srečanje za mladino
Ta glasbena rubrika je namenjena predvsem najmlajšim, to se pravi tistim mladeničem in dekletom, ki živijo za oziroma z lahko glasbo in to še posebej s tako imenovano zavzeto lahko glasbo. Danes bodo pršli na račun predvsem tisti, ki jim je pri srcu blues. Prisostvovali bodo lahko tudi filmi o njihovem ljubljencu Jamesu-Taylorju.

- 20.00 Ob 20. uri
20.30 DNEVNIK
21.00 Eksperimentalni TV programi
GIOVANNA 7
Scenarij: Roberto Triana Arenas in Vincenzo Cerami, v glavnih vlogah pa nastopajo Paolo Pitagora, Georg Willing, Piero Anichini, Marino Masé, Piero Vida, Fabio Gamma, Giuliano Vasilico in Yves Beneyton.
Delo «Giovanna 7» je eksperiment, je poskus, kako poglobiti odnos med svobodno inventivnostjo in dejanskim stanjem, med preteklostjo in sedanjostjo, med moralnimi principi in ideološkimi zahtevami. Je pač telefilm, ki v povsem novi luči in na nov način obravnava zgodbo «lorenske device», kmečkega dekleta, ki se je postavila na čelo francoske vojske in nato končala na gredih.

- 22.15 Srečanje z «El Cayan»
JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA
16.23 Napoved programa
16.25 Kosarka:
Rabotnički — Crvena zvezda
18.15 Doktor
Serijski barvni film
19.05 Moda
19.15 Gledališče v hiši
Serijska oddaja iz Beograda
19.45 Barva risanka
20.00 DNEVNIK
20.35 3x7
Kvizi
21.30 Pravmiki
22.50 TV kaziopot
22.55 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 16.30 Kosarka
Rabotnički — Crvena zvezda
19.45 Ottavia in ostali
Sesto nadaljevanje zabavno - glasbene oddaje
20.15 DNEVNIK
20.30 Velike bitke
BITKA ZA ATLANTIK
21.40 Časni gost

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Ponovno na sporedu; 13.30 Glasba po željah; 15.45 Oddaja za avtomobiliste; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Koncertisti naše dežele; 18.50 Glasbeni utrinki; 19.10 Pod farnim zvonom v Kosici; 19.40 Zborovsko petje; 20.20 Sport; 20.50 Joško Lukeš: Srčna desetica (radij, kriminalka); 21.30 Vaše popevke; 22.30 Zabavna glasba.

TRST

- 12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Med prijatelji glasbe; 19.30 Deželne kronike.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutranja glasba; 7.40 Popevke; 8.30 Melodije; 8.45 Pisana glasba; 12.00 Glasba po željah; 13.30 Fumorama; 14.00 V veseli družbi; 15.00 Iz partizanskega življenja; 15.15 Jugoslovanski popevkarji; 17.00 Zapijmo in zaigramo; 17.45 Primorska in njeni ljudje; 18.00 Progressivna glasba; 19.00 Za konec tedna; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.45 Glasbeni weew-end; 22.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00 8.00, 13.00, 15.00, 21.00 Poročila; 7.10 Jutranja glasba; 8.30 Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 12.10 Najnovejše Popevke; 9.15 Vi in jaz; 10.00 Potlanti; 14.10 Odprta linija; 14.50 Znanstvena oddaja; 15.10 Veliki variete; 16.30 Božične slislice za otroke; 19.20 Kronike Juge; 20.20 Ponovno na sporedu z D. Modugno; 21.45 Glasbeno-govorni spored; 22.10 Glasba po željah.

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 10.00, 13.00, 19.30 Poročila; 7.40 Pojejo Ricchi e Poveri; 8.40 Starejše popevke; 9.15 Jesenski ansambli; 9.35 Strnjena komedija; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Glasbeni variete; 11.50 Zborovsko petje; 12.40 Zgodovina ital. popevke; 13.50 Kako in zakaj?; 10.00 Plošče; 15.40 Program z Dapporotom; 16.35 Velike interpretacije; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Ping-pong; 18.05 Ital. folk glasba; 18.35 Med nami rečeno; 20.10 Donizettijeva «La favoria».

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pionirski tednik; 9.35 Najdene skladbe; 10.15 Glasbeni drobci; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Cez travnike in polja; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 S pesmijo po Jugoslaviji; 15.40 Naši operni pevci; 16.00 «Vrtljak»; 16.45 S knjižnega trga; 17.10 Klavir v ritmu; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Dobimo se ob isti uri; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Ansambel F. Puhačja; 20.00 Spoznavajmo svet in domovino; 21.15 Majhni ansambli; 22.20 Oddaja za izseljenke; 23.05 S pesmijo v novi teden.

CONFEZIONI garbari S.p.A.
Za žensko, moškega in mladino z veseljem vam sporoča, da bo v Trstu, v ulici Carducci 23 (bivši Faro) tel. 30103 odprla svojo prodajalno.
Organizacija za prodajo konfekcije za confezioni garbari

ZIMA POLNA NOVOSTI IN VABLJIVIH CEN

TRENTO ul. Mancini
Largo Europa
VICENZA trg Castello
BOLZANO lu. Museo
TREVISO drev. Cadorna
GORICA korzo Italia
VERONA ul. Roma
BELLUNO trg Martiri
PADOVA
TREVISO ul. Rom.
BENETKE Calle del Teatro
VIDEM

CONFEZIONI garbari S.p.A.
v trstu

UL. CARDUCCI ŠT. 23
TEL. 30103

Težave z vinom

Dobri poznavalci razmer na svetovnem trgu trdijo, da je letos vina kot včasih. Tako je v Italiji, Franciji, Alžiriji, daljni Argentini in drugod. To pa seveda pomeni, da čaka izvoznike ostra konkurenca. Kako tudi ne bi, saj so v Franciji letos pridelali 810.000 vagonov vina, lani pa »samo« 580.000 vagonov.

Strokovnjaki pravijo, da v Italiji grozi vinska poplava. Zaradi epidemije kolere Italijani niso izvažali grozdja. Vsega so spresali. Podobne so razmere tudi v vseh drugih državah, razen v Grčiji, kjer so iz doslej neznanih razlogov pridelali 30 odstotkov manj vina. Lani so pridelali 58.000, letos pa 42.000 vagonov vina. Isto velja tudi za Zvezno republiko Nemčijo. Ni znano, v kateri deželi je bila letina boljša. Direktor fonda za vino inž. Nikola Gavranč je izjavil, da je bil letošnji pridelek vina večji za 10 do 50 odstotkov.

Ponavadi pravijo, da imajo dobri vinogradniki eno trgatelo v kleti, drugo v banki, tretjo pa na trti. Dobra trgatelo je prinesla sicer mnogo veselja, pa tudi nepričakovanih zapletov. Na tržišču ZR Nemčije, kjer bo Jugoslavija letos prodala približno 2500 vagonov vina, so cene v primerjavi z majem in julijem

padle za 30 odstotkov. ZR Nemčija je zaradi dobrega pridelka uvedla precej visoke zaščitne carine. Če to preračunamo, ugotovimo, da naši izvozniki potrebujejo približno 60 milijonov dinarjev, da bi »preskočili« carinske ovire. Ponudba vina po svetu je zelo velika. To pa seveda povzroča tudi zniževanje cen.

Tudi bilanca Jugoslavije je več ko zadovoljiva. Po nepopolnih podatkih smo letos pridelali približno 70 do 73 tisoč vagonov vina. Tudi glede izvoza smo dosegli rekord. Izvozili bomo približno 7000 vagonov oziroma 10 odstotkov pridelka. Japonskim družbam bomo dobavili približno 23.000 vina, Bolgarija pa bo v to državo izvozila kar 800.000 litrov.

V naši državi je vino zaradi davčnih predpisov drago. Po svetu pa njegova cena stalno pada, s tem pa narašča tudi poraba. Natančni statistiki trdijo, da se v Zahodni Nemčiji vsako leto poveča poraba povprečno za poldrugi liter na prebivalca. Ni torej treba posebej poudarjati, da vsako leto porabijo 61 milijonov litrov vina več. Čislana so zlasti ružina vina. Poraba narašča po vsem svetu. Avtomatizacija in motorizacija ne gresta skupaj z žganimi pijačami. Zato so iskane pijače z manj alkohola, to pa je vino.

JANEZ LENASSI: »VEČNI VALOVI«, istrski kamen, 1973 — Z razstave »Primorski likovniki 1973/74« v Piranu.

Bosanci v Mali Aziji

Ko se je reporter Radia Beograd mudil v Turčiji, je po naključju naletel na vas Gjul Bahče, kjer prebivalci govorijo srbohrvatsko — Presenetljiva usoda

Če vas pot zanese v Turčijo in po naključju pridete v vas Gjul Bahče, se ne vznemirite, da ste ilegalno prešli mejo in se spet znašli v domači državi. Vendar pa vedite, da so prebivalci te vasi navsezadnje Turki, čeprav skoro vsi govorijo — srbohrvatsko! V Gjul Bahče pa se ne boste začudili samo jeziku, saj je ta vas tako rekoč del naše Bosne sredi — Male Azije...

Nenavadne prebivalce tega kraja je popolnoma po naključju odkril reporter Radio Beograda Dragoslav Simić. Simić je po svoji reporterški nalogi obiskal svetovni kongres arheologov v Izmiru. Po koncu kongresa si je zaželel videti nekatere antične kraje in razkopane, s katerimi je po področje Male Azije bogato. Tako je kakšnih 150 km od Izmirja v bližini morske obale naletel na vas Gjul Bahče.

Prisel sem do križišča sredi vasi, pripoveduje Si-

mić, in se ustavil, da bi povprašal, kod moram nadaljevati pot. Pristopil sem k nekemu Turku in ga pod zavestno pozdravil »Dobro dan«. V moje velike začudenje mi je odgovoril z enajkim pozdravom. Ko je Turku na mojem obrazu opazil veliko osuplost, mi je pokazal v čisti srbohrvatski: »Naših je veliko tukaj!...«

Tako nisem nadaljeval svoje poti, zato pa sem spoznal številne rojake v srcu Male Azije.

Deseterec iz starega kraja

Simić je posnel reportažo, ki jo sestavljajo izključno pogovori s prebivalci te turške vasi. Med drugim je od njih izvedel, da so zapustili Bosno 1928. leta in to na poziv tedanjega predsednika Turčije Kemala Atatürka, ki je pozval vse muslimane z Balkana, naj pridejo v Turčijo. Tako so tudi oni odšli in prišli v Gjul Bahče, dobili zemljo in — na njej ostali.

Ko so prišli v novi kraj, današnji prebivalci niso znali turščine, pojasnjuje Simić. Pri zraščanju v novo okolje pa so ohranili del svoje dediščine. Tako so ohranili jezik, običaje in celo kuhinjo prejšnjega kraja. Neki stari domačin je Simiću zrecital narodno pesem v deseterec, ki pripoveduje o boju med hajdukom Jovanom in turškim junakom Mustafa. Zrecital je vsaj petdeset stihov te pesmi, ki je reporter se nikoli v življenju ni slisal.

Danes živi v Gjul Bahče okrog dvesto družin, ki so po poreklu iz Jugoslavije. Tudi mladi ljudje te vasi so se naučili srbohrvatske in se z njimi sporazumevajo.

Nikdar nisem bil v Jugoslaviji, pravi Nurija Cinar, eden izmed prebivalcev Gjul Bahče. Moja družina je prišla sem iz Bosanske Krupe, jaz pa sem se jezika naučil od svojih staršev. Večina iz vasi nas govori dva jezika: turški in srbski.

Raj za ženske

Trinideset let mi je, pove nek drugi prebivalec Gjul Bahče. V Turčiji imam od

Tudi na tem področju je včasih težko usklajati akcije in skrbeti za primeren profil v širšem okviru umetnostno razvite pokrajine. Tako se zgodi, da se po daljši prevladi povprečja nenadoma zgosti nekaj kvalitetnih ali celo odličnih umetnostnih pririditev v pomembnejših razstaviščih regije ali mesta, kar lahko uvrsti sezono med vidnejše uspehe kulturnega prizadevanja sploh. Nečemu takšnemu smo priča zdaj na Primorskem.

Predvsem pregledno

Štirinajsterica razstavljalcev v mestni galeriji piranskega morda kot izbor med aktivnimi člani DSLU za Primorsko ni kot en mož dosega posebne kakovostne ravni.

Je pa razstava njihovih del v vsakem pogledu zanimiva, saj sledi marsikateremu aktualnemu umetnostnemu toku in ga prilagaja naši umetnostni občutljivosti in našim posebnim čustvenorazumskim skupkom.

Janez Lenassi se je s potrebno mero občutljivosti in spoštljivega razmerja do narave in kulturne dediščine Mediterana v kamnu uspešno spopadel s tako občutljivo in nestalno snovjo (in pojmom) kot je morje. Jože Pohlen pa ostaja zvest istrski zemlji in ljudem in modelira svoje kariatide in plavalce iz filne prelomne plasti ali iz struktur, ki evocirajo morske valčke. Negovan Nemec posveča svojo pozornost lesu in plastično-strukturnim možnostim debela in bloka. Lucijan Bratuš počasi prenavlja svoje litografije skorajda v osnuteke za plastike — tako kompaktni postajajo njegovi liki. Silvester Komel je pokazal dinamično različico svojih abstraktnih kompozicij v hladnejši lestvici. Tomo Vran, Pavel Medvedšek, Rudi Pergar (sistolski), Rafael Nemec, Miloš Volarič in Ivan Vani so pokazali že znane zasnove, nekateri celo dela. Zdi se, da res vztrajno zasleduje v razvija svojo, deloma preprosto, a celovito vizualno idejo še mladi Zivko Marušič. Nova člana sta postala Marko Pogačnik (nekoč član skupine OHO) in Rudi Cihlač.

Usoda izročila

Kot žlahten izlet v sanjano davnino ujema očeh se življenjskih vrednot in estetskega nazora se zdi obisk razstave beneških slikarjev XVIII. stoletja v gorški palači Attens. Dela najvidnejših slikarjev Serenissime tik pred njenim zatonom, nam prikličejo pred oči podoba nekega časa, ki se nam vedno jasneje kaže kot velika prelomnica v vrednotah življenja in njegovih predstavah. Kajti ta umetnost, ki je še kot zadnji, svetli plamen »visokot« poletja proti nebu, da bi hip nato ugasnila in samo še telesa skoraj dožigala, združuje v sebi vse idejno izročilo in ogromni zaklad izkušenj in znanja italijanske in posebej beneške umetnosti od Bellinija, Carpaccia, mimo Giorgioneja, Tiziana, Veroneseja, Tintoretta, Bassanova, da omenimo samo te.

Te orjaške dediščine ni mogel obdržati ali pomnožiti noben posameznik več. Kot je že davno prej razpadel enotni nazor o bogu in naravi, tako tokrat razpada idejna podlaga umetnosti v nešteto vsebinskih področjih, ki so se osamosvojila iz nedanjen enotnih kompozicij, in prav tako v nešteto individualnih »programov« in umetnostnih, vizualnih občutljivosti. Niti Tiepolo, ta zadnji veliki sintetik, ni več zmogel prave sinteze, medtem ko so beneški veduisti — na razstavi so zastopani F. Guardi, L. Carlevaris, Canaletto in G. B. Bison — že jasno iz-

brali svojo ostro omejevalno pot, ki je postala podlaga deloma z raziskovalnim racionalizmom podloženi slikarski opisnosti krajinarstva, dobre polovice XIX. stoletja. Vmes pa genre in romantična krajina, baročno pojmovane klasicistične teme, realizem v portretu in figuri, iluzionizem in čisti svetlobni programi, nove tehnike (pasteli R. Carriera) in slutnje nastopajočega racionalizma, vse pa pretekano z značilno beneško svetlobno razkrojenostjo, v kateri zaživijo barve enako močno kot oblike in sence definirajo svetlobo in se figure podrejo sceni in — z vsem tem izročilom lastne velike preteklosti umre ta umetnost potem, ko je izobilikovala nastave in poglajala popke za novo rast in razcvet vse bolj individualne umetnosti novega, zdaj že izobilikovanega družbenega razreda.

Sodobne inačice

Ce je racionalizem preteklosti pustil kaj sledov, jih naša doba gotovo odseva. Omejevanje na bistveno, izločitev akterja iz vsega, kar ni v neposredni zvezi z njim in našo pozornostjo do njega, odpravljanje dekoracij — navsezadnje je to zasnova moderne umetnosti nasploh. A kaj ostane? Moč osebnosti, ki se v tako omejenih okvirih izpoveduje s pomočjo simbola, z močjo individualne oblikovanosti še tako oklesanega akterja. Čustvo, ki se skriva, denimo, v plastiki in risbah koprškega kiparja Jožeta Pohlana (zdaj razstavlja v galeriji Meblo v Novi Gorici), si najde pot in izraz mimo gole razneženosti in obrabljenih shem in se v kariatidah, potnikih in plavalcih, navsezadnje v vojskarih in celo v živalih pokaže kot zvesta navezanost na domače prakulturno okolje, na istro in njene ljudi, ki vztrajajo v trdem boju za življenje na tej filsi zemlji in ustvarjajo okolje in vzdušje, v katerem je še živa tradicija in sodobne oblike življenja in njihovega dela porajajo in bogatijo umetnostni misel sedanjosti. Z vsemi vrednotami izročila preteklosti, ki jih vsak dan pozabljamo, čeprav še vedno od njih živimo.

Na samo občute osebnosti utesnitosti, in to predvsem duhovne in čustvene, se strne umetnostno sporočilo mladega grafika Gorazda Sefrana, ki to pot razstavlja v Pilonovi galeriji v Ajdovščini. Tradicija se zgosti v čisti duh, v atmosfero, ki je v drugem okolju enako intenzivno dušila že mnoge prednike. Prvine se podražajo občutjem: nedolžnost enih pogojuje nedolžnost drugih. Oboje povezano in oboje v sozvočju: načrtno in premišljeno in vendar še toliko svobodno, da zmoredno zaprepi v te kletke ujetosti še košček svoje tesnobe in hkrati ugotovitvi, da je v času in prostoru, kjer se je zmoredno zavedati, prav takšna in prav tako usodna v tej faz; spoznanja pa tudi morda prav tako — ustvarjalna.

JANEZ MESESNEL

Skupna karta za žičnice

Sporazum 9 žičničarjev o enotni vozovnici na naših žičnicah

LJUBLJANA, 19. dec. — Novogoriški Avtopromet, kranjska Creina, jeniška Gorenjka, ljubljanski Kompas, celjski Izletnik, mariborska Pohorska vzpenjača, bovski ATC (alpski turistični center) in škočjeloški Trans turist oziroma TOZD žičnice so na Gospodarski zbornici SRS danes podpisali sporazum o uvedbi enotne vozovnice na slovenskih žičnicah, kar pomeni, da smo končno dobili enotno vozovnico za večino smučarskih vlečnic, sedežnic in gondolskih žičnic v naši republiki.

Gre za blok vozovnic, ki vsebuje 150 točk (po 1 din, velja pa do 30. junija 1975).

Takoj ko bodo sporazum podpisali še slove negraško GG, koprski Slavniki in blejski Zavod za turizem, kar lahko pričakujemo v naslednjih dneh, bo enotna vozovnica slovenskih žičnic veljala na 81 tovrstnih napravah v Sloveniji, ki na uro lahko prepelejo skoraj 43.000 potnikov. Trenutno imamo pri nas 141 žičnic, ki so doslej prepelele (odkar obratujejo) skoraj 41 milijonov potnikov.

Današnji sporazum pomeni prvi korak na poti k poslovnemu sodelovanju med žičničarji oziroma smučarskimi centri pri nas.

NIKO LAPAJNE

Osijek: posli s „Hondo“

»Standard« bo izdeloval male traktorje s priključki že leta 1975

Predstavniki kovinske industrije »Standard« Osijske so se dni podpisali v Tokiu pogodbo z znano japonsko družbo Honda o dolgoročnem programu poslovnega programa pri izdelovanju majhnih traktorjev, ki imajo 8,5 konjskih moči. Pogodba predvideva, da bodo že l. 1975 izdelovali takšne mini traktorje s priključki, ki so prikladni ne samo za poljedelska opravila, ampak tudi v vinogradništvu, sadjarstvu, pridelovanju povrtnin itd.

Mini traktor naj bi skupaj s priključki veljal 10.000 dinarjev.

Tovarna mineralne volne

Veljala bo 12 milijonov din, proizvajala pa bo 12.000 ton volne letno

V Surodici bo januarja začela obratovati nova tovarna mineralne volne, ki jo gradi industrija kemičnih in farmaceutskih izdelkov iz Beograda. Nova tovarna bo na podlagi domačih surovin proizvedla na leto 12 tisoč ton volne. Od tega bo del dobilo domače gradbeništvo, del mineralne volne pa bodo izvažali v vzhodnoevropske države. Za gradnjo tovarne bodo porabili skupno 12 milijonov dinarjev. Polovico bo dal sklad za financiranje razvoja gospodarsko nezadostno razvitih območij SR Srbije. Strokovni kadri za tovarno so zagotovljeni.

Razvojne „injekcije“

Na Hrvaškem so v zadnjih treh letih zgradili in modernizirali 92 gospodarskih objektov na nerazvitih območjih — Tako je zdaj 5500 več zaposlenih

V nerazvitih območjih na Hrvaškem je v zadnjih treh letih napravljenega toliko, da so vse bliže zeleni veji, kar je med drugim zasluga aktivnega delovanja republike in njenega sklada za razvoj gospodarsko premalo razvitih krajev. Znano je, da je šlo v preteklem srednjoročnem obdobju (do 1970) celo 98 odstotkov skladovega denarja za razne objekte infrastrukture in le 2 odstotka za gospodarstvo. Zdaj pa je ta podoba precej spremenjena. Za gospodarske investicije gre namreč okrog 63 odstotkov sredstev sklada, ostalo pa gre za infrastrukturo.

Razumljivo je, da do takšne spremembe ni moglo priti brez noga in da je bilo treba najprej ustvariti pogoje za gospodarski razvoj: izboljšati prometne zveze, poskrbeti za elektriko, vodo itd. No, vlaganje denarja v infrastrukturo ni presahnilo niti sedaj, saj je republiški sklad za premalo razvite po 1970. letu dal za različne objekte 120 milijonov dinarjev. Republiški sklad za razvoj gospodarsko premalo razvitih krajev je v treh letih

delal 206 milijonov za graditev in modernizacijo 92 gospodarskih objektov, med katerimi je 31 novih. Značilno je, da je vsak skladov dir nar privabil pet dinarjev drugih investitorjev, pa je skupna vrednost investicij, odmerjenih za te gospodarske objekte, presegla milijardo in 200 milijonov din. Investitorji si seveda niso ravno tekmovali med seboj, kdo bo prej ponudil nerazvitim denar, vendar pa so vseeno nekako odšteli 27 odst. svojih sred-

stev. Drugo so dale banke, izvajalci del in proizvajalci opreme, pa zavodi za zaposlovanje in drugi.

Ocenjujejo, da so učinki teh vlaganj precej veliki, saj bo tako v republiki zaposlenih 5500 delavcev več, še 1500 pa je takih, ki bodo lahko delo nadaljevali, namesto da bi sicer dobili odpoved. Republiški sklad je doslej razdelil okrog sto kreditov. Mnogi izmed objektov, ki so dobili od njega »injekcije«,

že delajo ter pošiljajo na trg različne proizvode. Tako npr. bujski »Digitron« proizvaja namizne elektronske kalkulatore in žepni elektronski računalnik, obrat osijskega »Analitav« v Donjem Miholcu pa proizvode iz plastičnih mas za avtomobilsko živilsko in tekstilno industrijo. Zagrebški RIZ je že zdavnaj odprl obrat v Slunju, splitška »Jugoplastika« ima od Zadra do Dubrovnika enajst obratov. Zagrebška »Croatia« je dobila kredite za obrat v Čakovcu, »Rade Končar« pa za tovarno v Ivanici, kjer ne bodo več kopali premoga, pač pa bodo nekdanji rudarji začeli proizvajati elektromotorje za gospodinske aparate itd.

MARJAN KUNEJ

IX. korpus NOV in POJ

Realna in silno dragocena šola, povezana tudi s hudimi žrtvami, katerih vrednost še zdaj ni pravično ocenjena

Tak napis še danes lahko srečamo na primorskih hišah. Pogled na te že zbledle črke me vedno nekam gane, ker si takoj mislim, koliko krvi je moralo preteči, da je tudi naša primorska zemlja — čeprav ne vsa — zdaj svobodna in sestavni del še ne povsem Združene Slovenije v veliki državni zvezi jugoslovanskih narodov. Na isti ali na sos:dnih hišah bomo lahko brali še druge napise, pozdrave tej ali oni diviziji primorskega korpusa pa tudi drugim njegovim enotam in pozdrave 4. armadi JA. To so zgodovinski napisi, ki izpričujejo resnico, da so začeli maja 1945 osvobodile Trst in Primorsko enote 9. korpusa, 4. armade JA in komande mesta Trst 9. korpusa v Trstu samem. Res je, prav ob osvoboditvi so bile navzoče tudi zavezniške vojaške sile, a samo bežen pogled v vso tedanjo kar se le da zapleno diplomacijo in zavezniško uveljavljanje svoje vojaške uprave tudi na naših tleh nas more kaj hitro prepričati, kako je bila zmogovita navzočnost vseh naših omenjenih enot takrat na tem ozemlju neogibno potrebna. Kar ne morem si izbiti iz glave te misli: če bi vseh teh naših zmagovitih enot takrat ne bilo tam, bi kaj lahko bila sedanja jugoslovansko-italijanska meja tam, kot je tekle nekoč, rapalska. Morda bi bila le pri Postojni rahla korektura, ne pa na Snežniku.

Prenašanje izkušenj

Teh enot seveda takrat ne bi bilo, če bi ne bila tudi Primorska s Trstom od vsega začetka NOB ne samo sestavni del operacijskega področja slovenskega glavnega štaba, temveč tudi vrhovnega štaba NOV in POJ; če ne bi bila tudi osvoboditelj teh delov sveta obveznost in dolžnost ne samo slovenskega, temveč vseh jugoslovanskih narodov. Tako v poslednjem jurišu, pa tudi že poprej, za svobodo Primorske s Trstom niso padali samo Sloveni, temveč tudi tovariši iz drugih jugoslovanskih republik. Mislim, da ne bo težavno najti na primorskih hišah še zapisane gesla z zelo globoko vsebino: Tukaj je Jugoslavija!

Od obeh drugih više organiziranih vojaških enot, 7. korpusa in 4. (štajerske) ope-

rativne cone, je imel 9. korpus še prav poseben pomen. Nekdanja 3. ali alpska operativna zona, kasnejše območje 9. korpusa, je obsegalo dvojno ozemlje, katerima sta dve mirovni pogodbi konec prve svetovne vojne namenili povsem drugačno usodo. Eni, delu Gorenjske življenje v bivši Jugoslaviji, drugi, z rapalsko mirovno pogodbo omejeni »Primorski«, življenje pod Italijo, ki je že pred fašističnim režimom začela kazati zelo neprijeten obraz do slovenske narodne manjšine.

Nesrečni razpad stare Jugoslavije aprila 1941 je prinesel to, da so Gorenjsko okupirali Nemci, Primorska pa je ostala še naprej okupirana od Italije. Kot na Gorenjskem in kjer koli drugod v Sloveniji in Jugoslaviji, se je začel NOB tudi na Primorskem, ki pa je že od vsega začetka kazal nekatere izrazite posebnosti, katerim je

Veliki kapital

Posebnost aktivnosti 9. korpusa je torej bila — poleg zakonodavnih bojev, ki so jih imele vse enote jugoslovanske NOV — vzgoja in prenašanje vojnih izkušenj italijanskim odporščnim enotam in njihovo priganjevanje k skupnemu boju proti skupnemu sovražniku. To je bila realna in silno

dragocena šola, zvezana tudi s hudimi žrtvami, katerih vrednost še zdaj ni povsem pravično ocenjena. Prav gotovo pa je, da tudi te naše žrtve niso bile zaman.

Upam si trditi, da si nekdanji resnični borci italijanske partizanske tržaške brigade, divizije Garibaldi-Natisone ali divizije Fontanot, štejejo v čast, da so se borili z nami za lastno in našo svobodo. Tega tovariškega bojnega sodelovanja ne more zbrisati nihče, pa naj se kolo časa suče tako ali drugače. To je naš in njihov veliki kapital, ki ga je bojno in tovariško sožitje med našim in italijanskim narodom na mejnih stičiščih skoval prav 9. korpus in katerega obresti ne morejo nikdar usahniti, pa naj bi bil včasih celo videz, da bi utegnile.

Posebnost bojem in akcijam 9. korpusa je dajal tudi okupator, ki je bil kar se le da občutljiv na vsem korpusnem prostoru. To je bilo zelo razumljivo, saj so Nemci za svojo fronto v Italiji zelo potrebovali tudi vse komunikacije sever-jug na Primorskem. Ni bilo treba niti dosti čakati in redno so tekale stvari nekako takole: čim so korpusne enote same začele ogrožati katero že koli za Nemce pomembno komunikacijo, so ti venomer odgovarjali z večjimi ofenzivnimi operacijami. In ker korpus, kot juški korpus NOV in POJ, ni nikdar prenehal s svojimi operacijami, so bile na Primorskem skoraj nenehno večje ali manjše ofenzive. Nekatere od teh so prinesle tudi zelo hude žrtve, toda korpus se je zmeraj prebil iz vseh obročev, in kar je še pomembnejše, nikdar se ni umaknil s Primorske. Za zmeraj pa ostala zapisana slava 9. korpusa iz zadnje, najhujše ofenzive tik pred koncem vojne, v kateri je imel korpus izredno hude izgube. A še z nezaklenjenimi ranami in skoraj zdesetkan je le osvobodilo vs Primorsko in ves slovenski narodnostni prostor, udaril tudi na Trst in odlično sodeloval pri njegovi osvoboditvi.

Ko zdaj obiskujemo s soncem polno primorsko deželo, skoraj da ne utegnemo pomisliti na veliko resnico, kako so bili primorski ljudje povezani s svojim korpusom in z njimi. Od tod tudi nadse za nimivo zgodovinsko dejstvo, da med NOB v tej deželi skoraj ni bilo domačega izdajal-

ca, okupatorjevega hlapca ali še hujšega »borea za vero«. Po kapitulaciji Italije je bilo tudi na Primorskem nekaj domobran-cev, a niso bili domačini in so bili pripeljalji od drugod. To moramo šteti primorskim ljudem in njihovemu 9. korpusu še v prav posebno čast in zaslugi. Ta se bo iz preteklosti podedovala v sedanjo in bodočo obveznost zvestobe slovenski zemlji, katere čuvvarji so na njenih skrajnih narodnostnih mejah zvesti primorski ljudje. S teh meja jih ni pregnalo ne kapitalistično, ne fašistično zasluževanje. Primorske domačije so poglone korenine in prav tem je treba dati tudi danes vse možnosti, da bodo postale še globlje in še močnejše. Velika ideja Združene Slovenije še ni povsem uresničena, sodi pa med tiste vrste naravnih zaka-

nov kot zakon, da mati ne sme nikdar pozabiti svojega otroka in otrok ne svoje matere.

Velika zmaga 9. korpusa konec vojne ni bila — zaradi takratne in še kasnejše silne mednarodne zapletenosti — kronana s popolnim uspehom. Če tako mislimo in tako tudi zapišemo — saj je to res — nas nihče ne more imeti za imperiaiste. Se manj seveda s tem ne poskušamo odgovorjati tistim nekaj tržaškim in severno italijanskim novofašističnim kritičnim pokovcem, ki se včasih le upajo prikazati iz svojih jazbin. Ob njihovem kričanju lahko samo skomignemo z rameni, saj je na primorskih hišah in v naših srcih še osulo zapisano: Naj živi 9. korpus NOV in POJ!

METOD MIKUŽ

IZ VOJNIH DNI V SLOVENSKEM PRIMORJU: brigada se zbira

Foto: arhiv Dela

SMUČANJE

ZA EVROPSKI POKAL

KOŠARKA

ODBOJKA

V MOŠKI C LIGI

Stricker zmagovalec v včerajšnjem slalomu

Italijanski predstavnik vodi na začasnih lestvicah

ALPE D'HUEZ, 21. — Italijanski smučar Erwin Stricker je zmagal danes v slalomu v Alpe d'Huez, ki je veljal kot prva vožnja za evropski smučarski pokal. Italijanski tekmovalci so svoj uspeh povečali še s tretjim in šestim mestom Pegorarija in Pietragiovane. Na tekmovalnih za evropski pokal so se italijanski predstavniki dobro odrezali v lanskem sezoni, ko so zmagali s Faustom Radicijem. Stricker je bil najhitrejši v drugi vožnji, medtem ko je v prvi zmagal francoski predstavnik Claude Perrot, ki se je nato uvrstil na četrto mesto.

Vrstni red na cilju:

1. E. Stricker (It.) 1'04"84, t. 25
2. R. Roche (Fr.) 1'05"88, t. 20
3. I. Pegorari (It.) 1'05"80, t. 15
4. C. Perrot (Fr.) 1'05"92, t. 11
5. G. Bonivie (Fr.) 1'06"09, t. 8
6. Pietragiovanna (It.) 1'06"17, t. 6
7. F. Ochoa (Sp.) 1'06"21, t. 4
8. P. Samson (Fr.) 1'07"95, t. 4
9. M. Wallinger (Av.) 1'08"19, t. 2
10. A. Garold (Sp.) 1'08"20, t. 1

SCHLADMING, 21. — V avstrijskem smučarskem centru Schladmingu se je danes odvijal no-stop trening za jutrišnji smuk. Med sputi se je huje ponesrečil švicarski tekmovalac Boll, ki so ga morali prepeljati v bolnišnico. Breg poškodba pa je ostal Italijan Besson, kateremu se je zlomila smučka in se je zaletel v snopce slame, ki so bili na progi. Na treningu so bili najboljši avstrijski smučarji, ki so uvrstili devet svojih predstavnikov v prvo petajsterico. Najhitrejši je bil Grissman, ki je 3,145 metrov dolgo progo prevozil v 1'42"40 s povprečno hitrostjo 110,560 km/h.

Lepa zmagala Doma

Dom — Arte B 93:61 (49:36)

DOM: Marušič, Mucič 21, Čubelj 23, Mozetič 1, Dornik 34, Kont 10, Vogrčič, Terčič 4.

ARTE: Ošab 6, Simpson 4, Bressan 16, Surace 2, Clandi, Degant 8, Maggi 22, Venier 3.

PROSTI METI: Dom 5:16 in Arte 1:12

V zelo lepi in tehnično popolni igri je Domova peterka in prijateljski tekmi s lankoto odpravila Arte B. Že od vsega začetka so Domovci dobro igrali in pokazali odlično skupno igranje. Z lepimi in hitrimi podajami so nasprotnikom polnili koš in so že po prvih minutah vodili z 10 točkami. Prednost so odbrali do konca prvega polčasa. V drugem delu igre so zaigrali še bolj dinamično, tako da so lahko vsi igralci pri tem pokazali svoje zmožnosti. Lahko pohvalimo Dornika, Muciča in Čubelja, ki so kot običajno prežali na vsako žogo. Tudi Kont se je dobro odrezal, saj so bile skoraj vse odbite žoge v obrambi in v napadu njegova last. Terčič in Mozetič sta igrala bolj umirjeno ter sta dobro organizirala goštriške napade.

M. M.

Optimizem Krasa pred naporno tekmo s prvouvrščenim Casadiom

Borovke na svojem najdaljšem letošnjem potovanju - Poslovilna tekma L. Budina

C LIGA — KRAS

Moška šesterka Krasa, ki je v sedanjih šestih prvenstvenih kolih odbojarske C lige razočarala svoje zveste pristaje in osvojila le eno zmago, bo imela drevi pred seboj nevarnega in skoraj brezupnega naložnika. Krasovci bodo namreč spredeli v goste prvouvrščenega ekipa Casadio iz Ravene, ki je v sedanjih nastopih z lahkoto odpravila vse ostale nasprotnike. Moč te šesterke ni nobeno presenečenje, saj je to praktično druga postava družstva, ki z uspehom nastopa v državni odbojarski A ligi. V tej ekipi igrajo bivši prvotniki, ki ne pridejo več v poštev za prvo ekipo, in pa mladi nadobudni odbojarski, katerim služi igranje v C ligi kot odskočna deska za uvrstitev v prvo moštvo. Vendar pa

moramo pripomniti, da ne more v skladu s pravilnikom odbojarske federacije, isto društvo nastopati z dvema ekipama v dveh zaporednih ligah. To pomeni, da ne more Casadio v nobenem primeru napredovati v B ligo. Zato izvedenci pričakujejo, da ne bodo Ravenci vedno igrali na nož in da bodo pustili. In če bi se to zgodilo že danes?

Pri Krasu je odbor poskrbel za novost, v upanju da bo dal ekipi novega zanosa in samozaupanja. Trenerke posle je spet prevzel nekdanji trener Ante Jadrijevič, ki je bil svoj čas sam premeščen iz Sežane v Ljubljano, sedaj pa se je spet vrnil na staro delovno mesto in je rade volje prisilil Krasovce v fantom na pomoč v teh kritičnih trenutkih. Za sedaj še nihče ne pričakuje čudežev, vendar bo morala šesterka prej ali slej pokazati svoje prave lice. Za drevišnje srečanje si nihče ne dela pretiranih utvar in bi moral biti sprejemljiv že častni poraz, kolikor ne bi prišlo do prijetnega presenečenja. Pri pomniti moramo, da bo drevi poslovilna tekma Ladja Budina, ki bo prve dni prihodnjega leta oblekel vojaško suknjo. Prav zato pričakujemo, da se bodo drevi vsi Krasovci igralci še posebno potrudili za doseg zmage, kar bi bilo za poslavljajočega se igralca in seveda tudi za društvo, najlepše božično darilo.

Prvenstvena tekma Kras — Casadio Ravena bo drevi ob 21.15 v nabrežinski občinski telovadnici. —bs—

B LIGA — BOR

V zadnjem srečanju prvega dela prvenstva B lige se bodo zastopniki Krasa drevi srečali v Casale Monferratu s šesterko Junior. Drevišnje nasprotnice so doslej zbrale osem točk in so na odličnem mestu lestvice. Odbojkarice te ekipe so izgubile samo z Libertasom v Bresciji v prvem kolu in v Gnomonijem v Grottoleu v petem kolu. V Zagradu proti domačemu moštvi, ki ima tudi štiri točke in je v nedeljo v Gradcu izgubilo le za piko (70:71). Po vsej verjetnosti bodo lahko borovci računali na Borsko Fabjana, ki sicer že dalj časa ni treniral, s svojo izkušnostjo pa bi lahko nudil našemu moštvi lep, doprinos, predvsem v napadu.

B. R.

TELOVADBA

STUTTGART, 21. — Šestnajstletna zahodnonemška telovadka Uta Schorn je bila proglašena za najboljšo nemško športnico, med moškimi pa je ta čast doletela metalca kopja Klaus Wolfmanna, svetovnega prvaka s 94,08 m.

ATLETIKA

RIM, 21. — Rimski univerzitetni športni krožek je predstavil tisku silvestrski maraton po rimskih ulicah, ki se to leto odvijal dan prej, to je 30. decembra zvečer, po prazničnih cestah italijanske prestolnice. Doslej se je za maraton prijavilo preko tisoč tekmovalcev, prireditelji pa upajo, da bodo dosegli številko pet tisoč.

Prvenstvo tretje amaterske lige se bo zopet pričelo po Novem letu. Na sliki prizor z nedeljske tekme Union — Bar Veneto

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 22. DECEMBRA 1973

ODBOJKA

ŽENSKA B LIGA

21.15 v Casale Monferrato
Junior — Bor ***

MOŠKA C LIGA

21.15 v Nabrežini
Kras — Casadio

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

15.00 na Kontovelu
Kontovel — POM ***

MLADINCI

18.30 v Gorici
Patriarca — Polet ***

NARAŠČAJNIKI

19.00 v Trstu, Ul. Caravaggio
Bor — Inter 1904

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Dolini
Breg — Inter SS

JUTRI

NEDELJA, 23. DECEMBRA 1973

NOGOMET

2. AMATERSKA LIGA

14.30 v Krizu
Vesna — Primorje ***

14.30 v Bazovici
Zarja — Libertas ***

MLADINCI

11.00 v Dolini
Breg — Gaja ***

10.30 v Nabrežini
Aurisa — Primorje ***

NARAŠČAJNIKI

12.45 v Dolini
Breg — Don Bosco

8.45 pri Sv. Sergiju
De Macori — Union

KOŠARKA

PROMOCIJSKO PRVENSTVO

11.00 v Zagradu
Sagrado — Bor ***

NARAŠČAJNIKI

9.15 na Kontovelu
Kontovel — Ricreatori

SPECTATOR:

100.

MAFIJA VČERAJ in DANES

Omenjeni policijski poročnik je bil znameniti tudi zato, ker nosi največ odlikovanj med vsemi ameriški policijski. Ima tudi največ ran. Omenjeni Italo-amerikanec se je odlikoval tudi s spretnostjo ravnanja z revolverjem in je številne žive cilje zanesljivo zadeval, pa mu zato tudi gangsterji niso ostajali dolžni. Ima torej 11 ran in 28 odlikovanj. No, zapustil je policijsko službo, čeprav mlad, pa je postal pomočnik državnega sekretarja države New York. Je tudi predsednik Grand Council of Columbia Association, v katerem je zbrano osemdeset tisoč državnih funkcionarjev italijanskega porekla. Mario Biaggi je od začetka trdil javno, da je Cosa nostra izmišljena, da ne obstaja, da je Valachi montiran, da je to delo Boba Kennedyja. Ko je 1964. leta Bob Kennedy sklenil, da bo kandidiral za senat v New Yorku, ga je Mario Biaggi izjavil in mu poslal br-zjavko:

«Ponavljam vam tisto, kar sem vedno govoril v minulih letih. Vi ste hoteli namerno umazati Američane italijanskega porekla z vašim bednim cirkuškim protititalijanstvom. Samo en način je, da uredimo to zadevo. Razpravljajmo o dejstvih javno, na televiziji, vi in jaz, pa naj javnost presodi. Vi ste kandidiral za neko javno mesto, jaz pa nisem. Nimate nikakršnega opravila, da bi zavrnili to vabilo!»

Bob Kennedy ni prišel na dvoboje, a Biaggi mu zares ni

škodoval. Bob je prav v New Yorku gladko zmagal in postal senator v Washingtonu.

No, Mario Biaggi ostaja pri svojem. Leta 1965 je trdil: «Preiskava v primeru Valachi ni pripeljala niti do ene same aretacije, ni prinesla ničesar novega, ni sugerirala nobene novega zakona. Valachija so prepricali šefi s pomočjo magnetofonskega traku. Cosa nostra ni nikoli obstajala, čeprav je treba priznati, da nekateri zlikovci podpirajo vzajemne zveze, delujejo po nekem sporazumu in so na neki način združeni. Toda Cosa nostra ni resnična. To je tragikomedijska».

Toda so stara in nova dejstva, ki pobijajo Maria Biaggi. Eno izmed takšnih dejstev, in to ne nevažno, je odkritje velikega biznisa z mamili na relaciji Sicilija - Amerika, kjer se prepletata sicilijanska in ameriška gangsterska mafijska. Tisto, kar je bilo dolgo slutnja, se je izkazalo kot stvarnost.

IV. KONČNI OBRACUN

Parlamentarna komisija za boj proti mafiji, ki ima sedež v Rimu, je poslala oktobra neko svojo ekipo na Sicilijo. Naloga je takšna, da ni mogla celotna komisija oditi na Sicilijo. V komisiji je 30 ljudi, 15 senatorjev in 15 članov parlamenta. V tej ekipi pa so samo štirje: poslanca Elkan in Assenato, prvi demokrat, drugi komunist ter dr. Romolo Pietroni, svetnik apelacijskega sodišča in dr. Antonio Troisi, vicekvestor (v imenu policije).

Omenjena četverka je obiskala številne sodne urade na zahodni Siciliji z namenom, da bi zbrala vse dokumente, ki bi utegnili koristiti posebni preiskavi:

Komisija je sklenila ugotoviti, na kakšen način delujejo sodišča na Siciliji, zakaj je tako malo dokončanih postopkov proti članom mafije, zakaj jih v največjem odstotku izpušijo na prostost že med preiskovalnim postopkom, oziroma, zakaj se sodne obravnave končujejo skoraj vedno brez kaznovanja

obtoženih.

Zbrala naj bi takšne dokumente za obdobje od 1946. do 1963. leta. Delala je v Palermo, Sciaci, Agrigentu, Caltanissetti, Trapaniju itd. ter je zbrala več stotin sodnih obsojil v tipičnih mafijskih procesih. To so procesi zaradi umorov, poskusov umorov, ubitve, izsiljevanj, namerno storjenih materialnih škod, vsakovrstnega nasilja.

Komisija je zbirala ugotovila, da so bili številni notorni likovci aretirani in celo postavljeni pred sodišče in da so razpravljali o njihovih zločinih, pa so jih vendar vrnili v družbo in so se nadalje obnašali kot pošteni in spoštovani državljani z visoko dvignjenimi glavami. Brez števila je takšnih, ki so šli sedem, osem ali celo desetkrat skozi policijsko in sodno proceduro in nikoli ni bilo proti njim dokazov, oziroma, pred sodiščem se je zgodilo tako, kot da teh dokazov zares ni bilo. Se ved, omenjene osebe so postale po vsaki takšni aretaciji in procesu, ki se ni končal brez kazni, še bolj prepotentne. Kajti s tem, da so vedno ostajali nezakazani, s tem je članom mafije zares naraščala avtoriteta in ugled v njihovem okoliščju, ki jih je začelo smatrati za nedotakljive, mogočnejše, ki si jim niti sodišča ne upajo storiti nič zalega.

Bili so tudi neverjetni primeri. Neki pezo da novata, to je eden izmed najnevarnejših članov mafije v Palermo, Salvatore La Barbera, večkrat aretirani in postavljeni pred sodišče, je po vsem tem vzdrževal najprilnejše odnose tudi z županom Palermo Salvatore Lomo. Zupan se je sicer opravičeval, da je slučajna in površna zadeva. Toda La Barbera je še posebej gojil te zveze, pa četudi bi bile navidezne, da bi javnosti pokazal, kako je zares močnejši od vseh policij in vseh sodišč. Sicer pa, kako bi bil neki župan njegov prijatelj! No, to je tudi nekaj tipičnega za Sicilijo. Ni si moglo zamisliti, na primer, da bi imel župan Milana kakršnekolikoli, pa tudi najbolj površne zveze z tauditi.

Velikokrat aretirani in mnogokrat sojeni, toda tudi oprošče-

Prizor s tekme Kontovel — Inter 1904. Tržačani bodo v tem kolu igrali proti Boru

KOŠARKA

V promocijskem prvenstvu

Kontovelei igrajo danes proti nevarnim Tržičanom

Pri Boru bo verjetno igral tudi Fabjan - Naporna tekma za mladince Poleta - Naraščajniki Bora in Kontovela proti trdim nasprotnikom

Promocijsko prvenstvo

Po nedeljski zmagi proti Villesseju bodo danes Kontovelei spredeli v goste močno ekipo POM iz Tržiča, ki ima trenutno 4 točke. POM je v nedeljo izgubil na lastnih tleh proti favoritu v tem prvenstvu, ekipi Libertasa iz Trsta. Tržiško moštvo sestavljajo v glavnem mladi in hitri igralci, ki imajo dobro košarkarsko osnovo. Da bo naloga naših košarkarjev težka, se seveda zaveda tudi kontovelsko tehnično vodstvo. Naša ekipa pa je trenutno v dobri formi in morda bo le prišlo do presenečenja.

Borovci pa bodo jutri igrali v Zagradu proti domačemu moštvi, ki ima tudi štiri točke in je v nedeljo v Gradcu izgubilo le za piko (70:71). Po vsej verjetnosti bodo lahko borovci računali na Borsko Fabjana, ki sicer že dalj časa ni treniral, s svojo izkušnostjo pa bi lahko nudil našemu moštvi lep, doprinos, predvsem v napadu.

Mladinci

Polet bo danes gostoval v Gorici, kjer bo igral proti Patriarču, ki je trenutno druga na lestvici. Poletovci so v zadnjih dveh srečanjih pokazali dober napredek. Od tega gostovanja si naši košarkarji gotovo ne obetajo zmage, saj je Patriarca boljši tekmelec. Če pa bodo Openici zaigrali sproščeno in napadu in odločno v obrambi, si lahko pričakujemo lepo srečanje, ki bo vsakega koristno za mlade openske predstavnike.

Naraščajniki

Inter 1904 je prvi Ricreatori pa drugi na lestvici. Proti temu nasprotniku bosta igrala naša predstavnika Bor in Kontovel. Bor se bo danes spoprijel z Interjem 1904, ki je v nedeljo zadal Kontovcem izredno hud udarec (145:32). Že ta izid zgovorno kaže, da je Inter 1904 v izredni formi. Predsednik Interja Pittoni nam je po tekmi s Kontovcem dejal: «V tem prvenstvu nimamo konkurence. To je sicer za nas zadovoljivo, ni pa produktivno. Vsako leto se namreč zgodi, da nismo dovolj pripravljeni ko prestopimo v deželno fazo in tako stalno izgubljam».

Kontovel bo na domačih tleh igral proti Ricreatorju. Ta ekipa je do sedaj izgubila le eno tekmo (proti Interju 1904). Na lastnem igrišču pa bi se lahko naši košarkarji zadovoljivo izkazali, čeprav je start na zmago skoraj nemogoč.

b. l.

NOGOMET

V mladinskem prvenstvu

Visok poraz Primorja

CGS — Primorje 3:0 (2:0)

CGS: Massi, Colonna, Purini, Milani, Angelini, D'Ambrosio, Cherri, Brandmayer, Cespa, Bucci.

PRIMORJE: Kapun, Blažina, S. Stoka, Černjava, Timeus, V. Husu, E. Stoka, P. Milič, S. Husu, Guštin, Castellani.

Strelci: Cespa, Brandmayer, La Fata.

Po treh pozitivnih nastopih je mladinska enajsterica Primorja v nedeljo na tujih tleh klonila prvotniku ekipi CGS z visokim izidom 3:0. CGS je solidna enajsterica, kar dokazuje tudi njen položaj na lestvici.

Primorje je nastopilo v okrnjeni postavi. Njegova igra je bila neukovnikova, kar so z lahkoto izkoristili nasprotniki, ki so prišli do zmage brez večjih težav.

Domačini so že od vsega začetka začeli ostro napadati. Postavili so v zadrego prosoško obrambo, ki je bila precej negotova. Napadalcji zopet niso zadovoljili, saj niso dali niti gola. Njihova igra ni bila prodrana in zaradi neizkušnosti ni so zaigrali po svojih sposobnostih. Nasprotniki so neprisilno povedli že od vsega začetka tekme. «Rdeče - rumeni» so s težavo odbijali in zaustavljali nasprotnikove strele in akcije. Kmalu nato je padel še en gol. V drugem polčasu se je igra odvijala pretežno v kazenskem prostoru Prosečanov. Do tretjega gola je prišlo zaradi negotovosti prosoške obrambe.

H. V.

ŠD BREG SKLEPUJE JUTRI, 22. DECEMBRA 1973 OB 20.30 V PROSTORIH OBČINSKE TELOVADNICE SVOJ

8. REDNI OBČNI ZBOR
- s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo predsednika;
2. Poročilo namestnika tajnika;
3. Poročilo blaginjskega;
4. Poročilo predsednika nadzornega odbora;
5. Poročilo gospodarja;
6. Volitev novih članov;
7. Diskusija in razno

NOGOMET

ZA DODATNO TEKMO S ŠPANIJO

Jugoslavija noče

igrati januarja v Parizu

BEOGRAD, 21. — Jugoslovanska nogometna zveza je sporočila, da ne bo igrala odločilnega srečanja s Španijo za nastop na svetovnem nogometnem prvenstvu 16. januarja 1974 v Parizu. Španija in Jugoslovanska nogometni zvezi predlagali nov datum za medsebojno srečanje do 5. januarja, ko bo v Frankfurtu zbranje za sestavo finalnih skupin na svetovnem prvenstvu.

Jugoslovanska zveza je predlagala datum 16. januarja odklonila, saj je takrat nogometno prvenstvo v Španiji v polnem teku, v SFRJ pa prav v tistem obdobju počivajo, saj se je zimski del prvenstva zaključil v polovici decembra. Jugoslovani so zato mednarodni nogometni zvezi predlagali, naj bi odločilno tekmo s Španijo odigrali meseca maja v Zah. Nemčiji, torej dober mesec pred pričetkom svetovnega prvenstva.

Iz Bonna pa se je medtem oglašil nogometni sodnik Tschenscher. Zavrnil je obtožbe jugoslovanskega tiska, ki je v svojih komentarjih po tekmi v Atenah pisal, da je bil podkupljen. Izjavil je, da je Bajejica izključil, ker je ta udaril grškega igralca, ko ta ni imel zobe, potem ko ga je na to opozoril stranski sodnik Messmer. Tschenscher je končno dodal, da mu ni znano, da bi jugoslovanska nogometna zveza postavila veto za morebitno njegovo sodelovanje v finalu SP.

TOTOPI

Cesena - Sampdoria	1
Genoa - Bologna	1 X 2
Inter - LR Vicenza	1
Napoli - Milan	1 X 2
Roma - Fiorentina	X 2
Torino - Foggia	X 2
Verona - Lazio	X 2
Arezzo - Ascoli	X
Bari - Como	X 2
Brindisi - Brescia	1
Catania - Atalanta	1 X
Catanzaro - Taranto	1
Palermo - Parma	1

TOTOPI

1. — prvi	2
drugi	1
2. — prvi	X 1
drugi	2 X
3. — prvi	1 1 X
drugi	X 2 X
4. — prvi	2 1
drugi	1 X
5. — prvi	2
drugi	2
6. — prvi	1 1
drugi	X 2

ni člani mafije so se vračali v družbo kot nedolžni, ker pa so to vsi po vrst ljudje brez predsojda, postajajo arogantni. Povezujejo se s podjetniki, ustanavljajo tudi sami podjetja, sklepajo normalne pogodbe, udeležujejo se rategajev za javna dela, ki jih daje občina ali pokrajina, dobivajo dovoljenja za trgovine, za industrije, ničesar jim ni nedostopno, kajti sodišče jim ničesar ne more dokazati!

Komisija zanima predvsem, ali so v sodstvu in policiji člani mafije, ki zavestno oporočajo aretirane ali sojene člane mafije.

Toda omenjena komisija hoče temeljito preučiti na konkretnih primerih specifičen sicilijanski pojav, pri čemer ni ničesar videlo in ničesar silšalo, to je pojav v večini primerov teroriziranih in prestrašenih priči. Kajti najpogostejše so opoštne sodbe posledice nemoči sodišč, da bi prišla do kakršnegakoli dokaznega gradiva, še posebej glede priči.

Med tisočimi takšnimi primeri bomo navedli najtipičnejši primer:

Giuseppe Citanna je imel tri brate, vse tri pa je ubila mafija, prvega 1924., drugega 1952., a tretjega 1958. leta. Ko so odkrili morilce tretjega brata, Citanna ni hotel nastopiti kot civilna stranka na procesu. Govoril je: «Kdo pa mi zagotavlja, da so prav oni morilci mojega brata?» In ni nastopil. Morilci so bili oproščeni, čeprav vsi vedo, da so morilci. Po vsem tem so postali neskončno arogantni.

Ali, navedimo primer nekega Giacomo Camporeala, ki že vrsto let živi kot jetnik v lastnem stanovanju. Ne upa si stopiti na ulico od tistega dne, ko so ga na cesti prestregli neki člani mafije in mu z britvijo porazili obraz. Dobro ve, kdo

Uredništvo, uprava, oglašni oddelek,
TRST, Ul. Montecchi 6 PP 559 — Tel. 79 38 08 — 79 46 38 — 79 58 23 — 76 14 70
Podružnica
GORICA, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. 83 3 82
Naročnina
Mesečno 1.350 lir — vnaprej: polletna 7.500 lir, celoletna 13.500 lir.
Letna naročnina za inozemstvo 19.500 lir, za naročnike brezplačno revija «Dana»
V SFRJ posamezna številka 1.— dinar, za zasebnike mesečno 18.—
letno 180.— din za organizacije in podjetja mesečno 22.— letno 220.— din
Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 8

22. decembra 1973

Za SFRJ Tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 50101-603-45361
«ADIT» - DZS, Ljubljana, Gradišče 10/II nad. telefon 22 207
Oglaš Za vsak mm v višini enega stolpca: trgovski 200, finančno •
upravni 300, legalni 400, osmrtnice in sozolja 200 lir. «Mali oglaš»
80 lir beseda. Oglaš za tržaško in gorško pokrajino se naročajo pri
oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih pokrajin Italije pri S.P.I.
Glavni urednik Stanislav Renko
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZIT - Trst

GLADOVNA STAVKA BEGUNCEV NA ITALIJANSKEM VELEPOSLANIŠTVU

Politični begunci zahtevajo osvoboditev Rolanda Calderona

Čilska vlada obljublja, da bo Calderona vrnila kubanskemu veleposlanstvu

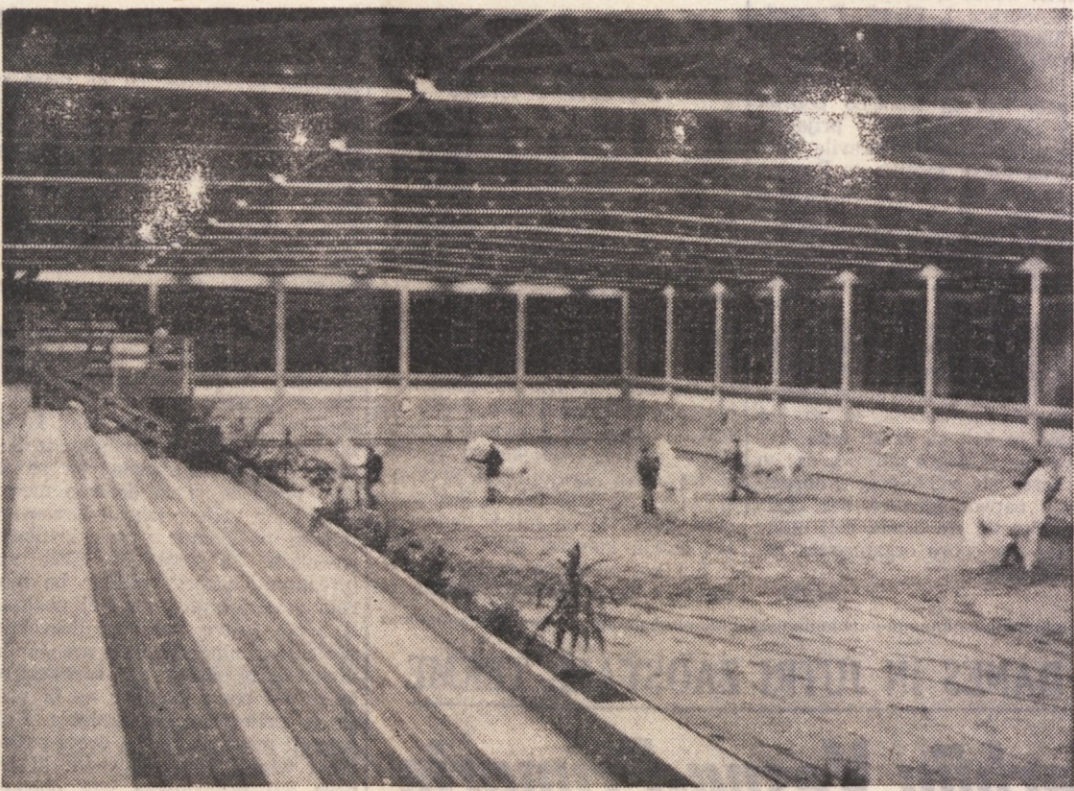
SANTIAGO DE CHILE, 21. — Z objavo gladovne stavke, ki so jo objavili politični begunci v reziden-
ci veleposlanika, se je italijansko
veleposlanstvo znašlo ponovno na
pozorišču čilskega političnega doga-
janja.
Urad časopisne agencije ANSA je
prejel sporočilo nekega glasnika
129 ljudi, ki so se v septembru za-
tekl v rezidenco italijanskega ve-
leposlanika Norberta Behmana (ki
je bil tedaj odsoten) 84 beguncev
je sklenilo 24-urno gladovno stavko,
da bi prisilili čilsko vlado na dve
koncesiji: predvsem bi morale o-
blasti izpustiti na svobodo bivšega
ministra za kmetijstvo ter general-
nega tajnika sindikata CUD Rolan-
da Calderona. Nadalje bi morale
pospešiti procedure za izdajanje
prepuščnic za odtok iz Čila ljudi,
ki so se zatekli v razna veleposla-
ništva.
V sprednjem pozornosti je brez dva-
ma primer Rolanda Calderona. O-
blasti so izjavile, da je bivši mi-
nister sedaj v bolnišnici in da ga

bil Nixon res vpleten v vohunsko
afero.
Doar, ki je član republikanske
stranke, je v prejšnjih dveh man-
datnih dobach delal za demokratsko
upravo na področju civilnih pravic
temnopoltega prebivalstva. Novo
funkcijo mu je podelil predsednik
pravosodne komisije predstavniške
ga doma, demokrat Peter Rodino,
ki je zahteval naj Doar v kratkem
predloži komisiji poročilo, če je po-
stopsek za odstavek Nixona pravno
utemeljen ali ne.

Na sklyabu so se izvalile ličinke

HOUSTON, 21. — Ameriški znan-
stveniki so sporočili, da so se prejš-
nji teden v vesoljskem laboratoriju
sklyab izvalile prve ličinke metuljev.
Namen poskusa je preveriti kako
se bodo obnašale in razvile ličinke
v breztežnostnem prostoru in kako
se bodo prilagodile novemu okolju.

Danes v Lipici odprtje pokrite jahalnice

Danes popoldne bodo odprli v Lipici komaj dograjeno pokrito jahalnice. Z izgradnjo novega gostinsko tu-
rističnega objekta in z začetkom gradnje pokritega bazena bodo v glavnem izpolnjeni vsi pogoji, da Lipica
maksimalno izkoristi vse svoje turistične zmogljivosti. Na sliki: lipičanci vadijo na pokritem jahališču

RAZKOL NA POGAJANJH MED SAIGONOM IN ZRV V PARIZU

Medvietnamska konferenca odložena «sine die»

Morda že v začetku januarja ponovno srečanje
med Kissingerjem in Le Duc Thojem v Parizu

PARIZ, 21. — Vse kaže, da bosta
ameriški zunanji minister Kissin-
ger in severovietnamski diplomat
Le Duc Tho spet poklicana, da
«spredeta» mrežo kompromisov, ki
naj prepreči ponoven izbruh vojne
v Južnem Vietnamu. Pogajalca, ki
sta z dolgomesečnim delom pripravila
osnutek pariškega sporazuma, sta
se včeraj spet sestala v konferen-
cijski dvorani na Aveniji Kleber in
sklenila, da bosta odšla stalno v
stiku spriču naraščajoče napetosti
v Južnem Vietnamu. Na današnjem
zasedanju medvietnamske konfe-
rence v La Celle Saint Cloud o bodoči
politični ureditvi Južnega Vietnam
sta delegaciji Saigona in časne
revolucionarne vlade sklenili odlo-
žiti sestanke «sine die». Delegaciji
sta se ločili po ponovnem ostrem
sporu in izmenjavi obojstranskih
pogajanj. Saigonska delegacija je
zagrozila, da bo prekinila pogaja-
nja, predstavniki časne revolu-
cionarne vlade pa so predlagali odlo-
žitev «sine die» in to je bila prav-
zaprav edina točka dnevnega reda,
za katero sta se delegaciji spora-
zumeli.

Sprico propada medvietnamske
konference bo usoda mira v Južnem
Vietnamu sedaj v veliki meri od-
visna od pogajanj med ZDA in Ha-
nojem. Politični komentatorji v Pa-
rizu menijo, da se bo ameriški zu-
nanji minister zelo verjetno v krat-
kem vrnil v francosko prestolnico,
da se sestane z Le Duc Thojem. Le-
ta še ni določil datuma svojega od-
hoda iz Pariza in je potrdil, da bo
jutri obiskal francoskega zuna-
njega ministra Joberta. V tej zvezi
pa nekateri komentatorji meni-
jo, da bo Le Duc Tho ostal v Pa-
rizu do prvih dni januarja in da je
sestane med pogajalca predviden
za začetek prihodnjega leta.

Predsednik predsedstva centralne-
ga komiteja južnovietnamske osvob-
ditelne fronte Nguyen Huu Tho, ki
je od 18. t.m. na uradnem obisku
v Sovjetski zvezi je danes med ti-
skovno konferenco obtožil ZDA, da
podpirajo saigonski režim in s tem
kršijo določila pariškega mirovne

NAROČITE SE NA
PRIMORSKI DNEVNIK

AMERIŠKI BOŽIČ

Bliža se božič in kot je že
stara navada ljudje kar norijo
po trgovinah, da kupijo darilce
za vsakega znanca, v upanju
seveda, da jim bo stoterkrat
povrnjeno to, kar so darovali.
Z leti pa postaja vprašanje da-
rila res problem. Krog znancev
se širi, leta minevajo in ni mo-
goče, da bi za vsakogar leto
za leto našli originalno da-
rilce. Če vas tarejo taki pro-
blemi, pa kar z nami v New
York. Pred odhodom še majhno
priporočilo: listnica naj bo do-
bro nabita z milijonci, sicer
boste šli na pot zaman. Če pa
sami bogve kaj ne premorete
podariti, pač vzemite s
sabo bogato ženo.

Začnimo ogled kar pri naši
stari dobri Zemlji: na voljo
vam je komplet miniaturni
planet, samo za vas. Če niste
družaben človek je najbolje, da
se obrnete k podjetju Neiman-
Marcus: za borih 50 milijon-
kov vam pripravijo prostorno
«lupino», kamor zvok ne prode
in iz katere lahko gledate v
svet, ne da bi vas drugi opa-
zovali. Imati rajši razkošno ko-
palnico? Tudi tej vaši želji
lahko ugodimo: za borih 30 mi-
lijonov vam preskrbimo zlati
WC in kopalno kad ter umival-
nik iz malahita s pipami iz
platine.

In za športnike? Ne bojte se:
za vas imamo stezo za bowling
z elektronskim števecem točk.
Cena? Nekaj čez deset milio-
nov. Predrago? No, če toliko ne
zmorete pa vam za 50 tisoč
lahko damo posebno kroglo za
kegljanje.

Tudi lenuhom ne bo sile, se-
veda če imajo kaj pod palcem.
S posebno napravo lahko prire-
dite televizijski ekran, v no-
gometno igrišče, imamo pa tudi
puško, s katero streljate v te-
levizijo in elektronsko napravo,
ki vam pokaže, za koliko ste
zgrešili cilj.

Če radi pijete v dragocenih
kozarcih, kar brez strahu, tudi
za vas imamo nekaj: za deset
milijonov lir prodajamo kitaj-
sko vazo in časov dinastije
Ming. Da vam ne bo ušla iz
rok, če ste spili kozarec pre-
več, pa kupite poseben pla-
deni, ki ga lahko nagnete za
štirideset stopenj, ne da bi vam
kozarci in steklenice zdrknili
z njega.

Kdor ima kompleks Watergate-
ga naj ne skrbi. Prodajamo
posebno napravo, ki vse požre,
tudi magnetofonske trakove in
jih spremeni v vabljivo «pašto
šuto».

In za ženske? Če vam soprog
leto za leto daruje prozorno
perilo, na katerem je veliko
čipk in malo blaga, pošljite ga
kar k nam: letos so v modi po-
sebnosti pižame z izredno kratkim
jopičem, krojem kot kimono in
elastiziranimi minihlačkami.
In če se radi sprejate, kar
brez strahu. Ko dežuje, lahko
nataknete na nočnike naše
posebne brisalnice na baterije,
ki vam prijetno cvilijo le nekaj
milimetrov od nosu.

bodo, takoj potem, ko bo ozdravel,
vrnil kubanskemu veleposlanstvu.
Se vedno je zelo zavito v meglo,
kako je bil Calderon ranjen v glavo.
Čilske oblasti pravijo, da je
bil ranjen s kroglo iz orožja, ki
ga ne uporabljajo policija in niti
karabinjerji.
Politično bolj zapleten je primer
zasedbe nekaterih uradov italijan-
skega veleposlanstva v Čilu, ki ži-
vo ga izvedli italijanski misivci, ki
živijo v Čilu. Zasedbo je izvedel taj-
nik čilske sekcije MSI Luigi Ca-
stri, ki je s svojo akcijo hotel pro-
testirati proti dejstvu, da italia-
nska vlada še ni priznala čilskega
režima.
Nastop italijanskih fašistov seveda
ni merodajen za nadaljnji razvoj
glave usode političnih beguncev v
Čilu. Dokazuje pa, kako so še ved-
no zelo močne reakcionarne sile

PREISKAVA O ZADEVI WATERGATE

WASHINGTON, 21. — John Doar,
ki vodi preiskavo o zadevi Water-
gate v imenu pravosodne komisije
predstavnika doma je danes iz-
javil, da začne lahko kongres sod-
ni postopek za odstavek predsed-
nika, le če obstajajo dokazi, da je

PEKING, 21. — Kmetovalci južne
Kitajske so poslali danes protestno
pismo pekingškemu listu «Zemlin Zi-
hao», v katerem se pritožujejo zaradi
težav, ki jih imajo njihovi otroci v
solanju, ker so šole preveč oddaljene.

NEW YORK, 21. — V mestu An-
derson v Indiani so morali zavreti
šole nekaj dni pred začetkom zimskih
počitnic, ker so se otroci v šoli
nalezli uši.

MOSKVA, 21. — Kazensko sodišče
v Tbilisu je obsodilo na smrt mla-
dega roparja, ki je ubil policista.
Ki ga je zasačil na kraju tatvine.

VARŠAVA, 21. — Romunski zu-
nanji minister Macovescu, ki je od
včeraj na uradnem obisku na Poli-
skem, se je danes sestel s tajni-
kom poljske KP Gierkom in pred-
sednikom države Jablonskim.

TOKIO, 21. — V teh dneh je ja-
pansko otočje pridobilo nov otoček
Nišinošima šinto, ki je nastal zaradi
večkratnih izbruhov nekega pomorske-
ga vulkana.

PEKING, 21. — Iz kitajske pre-
stolnice sporočajo, da je kitajska
vlada kupila v Argentini tri milio-
ne ton žita.

V PRECEPU DEŽELA DOZDEVNE «PROSPERITY»

RACIONIRANJE GORIVA GROZI TUDI AMERIŠKIM POTROŠNIKOM

Če Amerikanci ne bodo upoštevali priporočil vlade, bo
ta izvedla prisilne ukrepe - Pooblastila holandski vladi

NEW YORK, 21. — Da bi se izogni-
li racioniranju bencina, bi se morali
ameriški avtomobilisti omejiti na po-
trošnje deset galon bencina (38 lit-
rov) na teden. Izjavo je podal novi
ravnatelj zveznega urada za energijo
William Simon.

Amerikanci se še niso prepričali, da
je nastopila huda energetska kriza.
Poziv ravnatelja za zvezno energe-
tiko je naletel od sedaj na skoraj
gluha ušesa. Ameriški avtomobili
porabijo namreč na splošno zelo ve-
liko več bencina kot evropski ter je
zato omejitve na 10 tedenskih galon
skoraj smešna za njihove pojme.
Simon pa je svojo izjavo podal zelo
resno ter je opozoril, da bodo drž-
javljani lahko preprečili strožje ukre-
pe, samo če bodo sprejeli disciplinir-
ano potrebne omejitve. Če tega
ne bodo storili, potem bodo oblasti
prisiljene, da sprejmejo drugačne u-
krepe, se pravi racioniranje goriva.
Dezela klasične «prosperity» se je
nenadoma znašla v precepu. Simon je
zahteval, naj se v manovirih, tr-
govinah in uradih ne ogrevajo prostori
na več kot 23 stopinj in ponodi
ni na več kot 12 stopinj. Amerikanci
naj ne bi potovali po cestah s hitrosti

S SPOROČILOM LIBANONSKEMU NEODVISNEMU LISTU «AL NAHAR»

Organizacija «Palestinsko ljudstvo» prevzela odgovornost za pokol na rimskem letališču

Skupina grozi evropskim državam z represalijami, če ne bodo do
konca meseca osvobodile vseh zaprtih palestinskih gverilcev

RIM, 21. — Orožniki in policija na-
daljujejo na rimskem letališču v
Fiunicinu iskanje indicij, ki naj bi
osvetlite ozadje ponedeljkovega zo-
ločinskega podviga. Na podlagi do-
kazov in pričevanj, ki so jih pre-
iskovalci doslej zbrali, kaže, da te-
roristi niso imeli v italijanski pre-
stolnici pomočnikov, ki bi jim po-
magali pri organizaciji atentata.
Res je, da nekateri očividci trdijo,
da so opazili na letališču sumljive
ljudi in da je bilo teroristov več
kot pet, po vsej verjetnosti pa gre
za neskladja med prestrašenimi
ljudmi, ki so jih teroristi prese-
netili s svojo akcijo.

Kaže, da so teroristi prišli v Fi-
municino z letalom španske letalske
družbe Iberia. Po kratki preiskavi
naj bi španska policija ugotovila,
da je v nedeljo pet arabskih držav-
ljanov dopotovalo iz Tripolisa v
Madrid, od tod pa so v ponedeljek
poleteli v Rim z letalom Iberie. Šlo
naj bi za teroriste, ki so sedaj
zaprti v Kuvajtu.

Očetovalstvo zločinskega atentata si
lasti organizacija, ki se podpisuje
«Palestinsko ljudstvo». Gre za sku-
pino, ki se prvič pojavlja v jav-
nosti in ki je med palestinskimi
odpornimi gibanjem nepoznana. «Pa-
lestinsko ljudstvo» je poslalo danes
libanonskemu neodvisnemu listu
«Al Nahar» v objavo sporočilo, v
katerem prevzema odgovornost za
atentat.

Organizacija trdi, da je bila ak-
cija na rimskem letališču res uspeš-
na in opominja, vse evropske drža-
ve, ki so obsodile palestinske gve-
rilce na zaporne kazni zaradi raz-
nih atentatov, naj jih izpustijo do
konca meseca, sicer bodo izpostavl-
ljene napadom njenih revolucionar-

Preiskava o ugrabitvi Ettoreja Ameria

TURIN, 21. — Turinski preiskovalni
sodnik, ki vodi preiskavo o ugrabitvi
šefa osebja tovarne Fiat, je izdal v
tej zvezi zaporni nalog proti Alfredu
Bonavitu in Renatu Curciu, ki ju je
policija že iskala zaradi podobnega
prekrška. Kaže, da je policija na
sledih še dveh domnevnih ugrabi-
teljev, proti katerim pa naj bi ne
zbrala še dovolj dokazov.

Saharov o obisku v ZDA

MOSKVA, 21. — Sovjetski fizik o-
porečnik Andrej Saharov je danes iz-
javil zahodnim časnikarjem, da bi
si rad izposloval od sovjetske oblasti
dovoljenje za obisk ameriške univer-
ze v Princetonu. V tej zvezi pa je
tudi poudaril, da bi se nato rad vr-
nil spet v domovino in obdržal so-
jetsko državljanstvo. Obvezal se je
nadalje, da bo med potovanjem v
ZDA spoštoval vse obveze sovjetskega
državljana.

Si že poravnal celoletno naročnino za Primorski dnevnik?

COLOR CREME
KOLESTON 1+1
BARVA + NEGUJE

svetloba
in
življenje barv

WELLA

v sodelovanju
ILIRIJA Ljubljana-Vič

COLOR CREME
KOLESTON 1+1
BARVA + NEGUJE

COLOR CREME
KOLESTON 1+1
BARVA + NEGUJE